

Brussell, 24 ta' Novembru 2016
(OR. en)

14747/16

**Fajl Interistituzzjonali:
2013/0443 (COD)**

**CODEC 1716
ENV 733
ENER 397
IND 252
TRANS 455
ENT 216
SAN 401
PE 110**

NOTA TA' INFORMAZZJONI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti sustanzi li jniġġsu fl-arja u li temenda d-Direttiva 2003/35/KE – Eżitu tal-ewwel qari tal-Parlament Ewropew (Strasburgu, mill-21 sal-24 ta' Novembru 2016)

I. INTRODUEZZJONI

Fit-28 ta' Ottubru 2015, il-Parlament fil-plenarja adotta 124 emenda (l-emendi 1-53, 55-91, 95-118, 123-127, 131, 134-136 u 152) għall-proposta għal Direttiva, iżda mbagħad ippospona l-vot dwar ir-riżoluzzjoni legiżlattiva għal sessjoni aktar 'il quddiem - u b'hekk ma temmx l-ewwel qari tal-Parlament. Minflok, il-kwistjoni giet riferuta lura lill-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel ¹.

¹ dok. 13347/15

F'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 294 TFUE u d-dikjarazzjoni kongunta dwar arrangamenti prattiċi għall-proċedura ta' kodeċiżjoni ¹, saru għadd ta' kuntatti informali bejn il-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni bil-ħsieb li jintlaħaq qbil dwar dan id-dossier fl-ewwel qari, biex b'hekk tiġi evitata l-ħtieġa tat-tieni qari u l-konċiljazzjoni.

Wara dawn il-kuntatti, il-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel ippreżenta emenda oħra ta' kompromess (l-emenda 154) li kienet maħsuba biex tissostitwixxi l-124 emenda li kienu diġà ġew adottati. L-emenda 154 kien intlaħaq qbil dwarha matul il-kuntatti informali msemmija hawn fuq.

II. VOT

Meta vvotat fit-23 ta' Novembru 2016, il-plenarja adottat l-emenda 154 għall-proposta ta' Direttiva u mbagħad adottat ir-riżoluzzjoni leġislattiva tagħha, u b'hekk temmet l-ewwel qari tal-Parlament.

L-emenda 154 issostitwixxiet il-124 emenda adottati preċedentement. Il-proposta tal-Kummissjoni kif emendata bl-emenda 154 tikkostitwixxi l-pożizzjoni fl-ewwel qari tal-Parlament, li tinsab fir-riżoluzzjoni leġislattiva tiegħu kif tinsab fl-Anness għal dan id-dokument ².

Il-pożizzjoni tal-Parlament tirrifletti dak li kien intlaħaq qbil dwaru preċedentement bejn l-istituzzjonijiet. Il-Kunsill għandu għalhekk ikun f'pożizzjoni li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament.

L-att imbagħad jiġi adottat fil-formulazzjoni li tikkorrispondi għall-pożizzjoni tal-Parlament.

¹ ĠU C 145, 30.6.2007, p.5

² Il-verżjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament fir-riżoluzzjoni leġislattiva giet immarkata biex tindika l-bidliet li saru bl-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni. Iż-żidiet fit-test tal-Kummissjoni huma enfasizzati b'*tipa grassa u bil-korsiv*. Is-simbolu "■" jindika test imħassar.

(23.11.2016)

Emissjonijiet ta' ċerti sustanzi li jniġġsu fl-arja *I**

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-23 ta' Novembru 2016 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar it-tnaqqis ta' emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti sustanzi li jniġġsu fl-arja u li temenda d-Direttiva 2003/35/KE (COM(2013)0920 – C7-0004/2014 – 2013/0443(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2013)0920),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikolu 192(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C7-0004/2014),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tal-10 ta' Lulju 2014¹,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni tas-7 ta' Ottubru 2014²,
- wara li kkunsidra l-impenn meħud mir-rappreżentant tal-Kunsill, permezz tal-ittra tat-30 ta' Ġunju 2016, li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew, skont l-Artikolu 294(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali (A8-0249/2015),

¹ ĠU C 451, 16.12.2014, p. 134.

² ĠU C 415, 20.11.2014, p. 23.

1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht¹;
2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-ħsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

¹ Din il-pożizzjoni tissostitwixxi l-emendi adottati fit-28 ta' Ottubru 2015 (Testi adottati, P8_TA(2015)0381).

Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-23 ta' Novembru 2016 bil-hsieb tal-adozzjoni tad-Direttiva (UE) 2016/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u li thassar id-Direttiva 2001/81/KE

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 192(1) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni²,

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura leġislattiva ordinarja³,

¹ ĠU C 451, 16.12.2014, p. 134.

² ĠU C 415, 20.11.2014, p. 23.

³ Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-23 ta' Novembru 2016.

Billi:

- (1) F'dawn l-aħħar 20 sena sar progress sinifikanti fl-Unjoni fil-qasam tal-emissjonijiet antropoġeniċi fl-arja u fil-qasam tal-kwalità tal-arja, **b'mod partikolari permezz** ta' politika dedikata tal-Unjoni, inkluża l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tal-21 ta' Settembru 2005 intitolata "Strateġija Tematika dwar it-Tniġġis tal-Arja" (it-"TSAP"). Id-Direttiva 2001/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ kellha rwol strumentali f'dak il-progress billi imponiet limiti fuq l-emissjonijiet annwali totali tal-Istati Membri mill-2010 'l quddiem ta' diossidu tal-kubrit (SO₂), ta' ossidi tan-nitroġenu (NO_x), ta' komposti organiċi volatili mhux metaniċi (NMVOC) u ta' ammonijaka (NH₃). Bħala riżultat, bejn l-1990 u l-2010 l-emissjonijiet tad-diossidu tal-kubrit tnaqqsu bi 82%, l-emissjonijiet tal-ossidi tan-nitroġenu tnaqqsu b'47%, l-emissjonijiet ta' komposti organiċi volatili mhux metaniċi tnaqqsu b'56% u l-emissjonijiet tal-ammonijaka tnaqqsu bi 28% fl-Unjoni. Madankollu, kif indikat fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-18 ta' Dicembru 2013 intitolata "Programm għal Arja Nadifa għall-Ewropa" ("it-TSAP riveduta")², għad baqa' impatti negattivi sinifikanti fuq u riskji għas-saħħa tal-bniedem u l-ambjent.
- (2) Is-seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali² jikkonferma l-oġġettiv tal-Unjoni tul perijodu ta' żmien twil rigward il-politika tal-arja, li jintlaħqu livelli ta' kwalità tal-arja li ma jagħtux lok għal impatti negattivi sinifikanti fuq u riskji sinifikanti għas-saħħa tal-bniedem u l-ambjent, u jitlob, għal dak l-għan, li jkun hemm konformità sħiħa mal-leġislazzjoni attwali tal-Unjoni dwar il-kwalità tal-arja, miri u azzjonijiet strateġiċi għal wara l-2020, sforzi msahħa f'oqsma fejn il-popolazzjoni u l-ekosistemi jinsabu esposti għal livelli għolja ta' inkwinanti tal-arja, u sinerġiji msahħa bejn il-leġislazzjoni dwar il-kwalità tal-arja u l-oġġettivi tal-politika tal-Unjoni li ġew stabbiliti, b'mod partikolari, fir-rigward tat-tibdil fil-klima u tal-bijodiversità.

¹ Id-Direttiva 2001/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2001 dwar il-livelli nazzjonali massimi *tal-emissjonijiet ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi* (*ĠU L 309, 27.11.2001, p. 22*).

² Id-Deciżjoni *Nru 1386/2013/UE* tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill *tal-20 ta' Novembru 2013* dwar Programm Ġenerali ta' Azzjoni Ambjentali tal-Unjoni sal-2020 "Nghixu tajjeb, fil-limiti tal-pjaneta tagħna", (*ĠU L 354, 28.12.2013, p. 171*).

- (3) It-TSAP riveduta tistabbilixxi objettivi strateġiċi ġodda għall-perijodu sal-2030 bl-għan li toqrob aktar lejn l-objettiv tal-Unjoni tul perijodu ta' żmien twil dwar il-kwalità tal-arja.
- (4) ***L-Istati Membri u l-Unjoni jinsabu fil-proċess li jirratifikaw il-Konvenzjoni ta' Minamata dwar il-Mercurju tal-2013 tal-Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ambjent, li tfittex li tipproteġi s-saħħa tal-bniedem u l-ambjent permezz tat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-merkurju minn sorsi eżistenti u ġodda bil-ħsieb tad-dhul fis-seħħ tagħha fl-2017. Jenhtieg li l-emissjonijiet rapportati ta' dak l-inkwinant jinżammu taht sorveljanza mill-Kummissjoni.***
- (5) L-Istati Membri u l-Unjoni huma partijiet għall-Konvenzjoni tal-Kummissjoni Ekonomika għall-Ewropa tan-Nazzjonijiet Uniti (UNECE) dwar it-Tniġġis Transkonfini tal-Arja Fuq Distanza Twila tal-1979 ('Konvenzjoni LRTAP') u għal diversi Protokolli tagħha, inkluż il-Protokoll sabiex Titnaqqas l-Aċidifikazzjoni, l-Ewtrofikazzjoni u l-Ożonu Troposferiku tal-1999 li ġie rivedut fl-2012 ('il-Protokoll rivedut ta' Gothenburg').

- (6) Rigward is-sena 2020 u s-snin ta' wara, il-Protokoll rivedut ta' Gothenburg jistabbilixxi impenji godda għat-tnaqqis tal-emissjonijiet, filwaqt li jieħu s-sena 2005 bħala s-sena bazi, għal kull parti fir-rigward ta' diossidu tal-kubrit, ossidi tan-nitroġenu, komposti organiċi volatili mhux metaniċi, ammonijaka u għall-partiċelli fini, jippromwovi tnaqqis tal-emissjonijiet ta' karbonju iswed u jitlob li jkun hemm gbir u żamma ta' informazzjoni dwar l-effetti negattivi ta' konċentrazzjonijiet u depożizzjonijiet ta' inkwinanti tal-arja fuq is-saħħa tal-bniedem u l-ambjent u għal parteċipazzjoni fil-programmi orjentati lejn l-effetti skont il-Konvenzjoni LRTAP.
- (7) Għaldaqstant, jenħtieġ li l-limitu massimu nazzjonali tal-emissjonijiet stabbilit bid-Direttiva 2001/81/KE jiġi rivedut sabiex jingieb konformi mal-impenji internazzjonali tal-Unjoni u tal-Istati Membri. ***Għal dak l-għan, l-impenji nazzjonali għat-tnaqqis tal-emissjonijiet għal kwalunkwe sena mill-2020 sal-2029 f'din id-Direttiva huma identiċi għal dawk stabbiliti fil-Protokoll rivedut ta' Gothenburg.***
- (8) Jenħtieġ li l-Istati Membri jimplimentaw din id-Direttiva b'mod li jikkontribwixxi b'mod effikaċi għall-ilhug tal-objettiv fit-tul tal-Unjoni rigward il-kwalità tal-arja kif appoġġjat mill-linji gwida tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa u tal-objettivi tal-Unjoni rigward il-bijodiversità u l-protezzjoni tal-ekosistemi billi l-livelli u d-depożizzjoni tat-tniġġis tal-arja minn inkwinanti aċidifikanti, ewtrofikanti u tal-ożonu jitnaqqsu għal livelli aktar baxxi mit-tagħbijiet u l-livelli kritiċi stabbiliti mill-Konvenzjoni LRTAP.

- (9) Jenhtieg li din id-Direttiva tikkontribwixxi wkoll għall-ksib, ***b'mod kosteffikaċi***, tal-oġġettivi dwar il-kwalità tal-arja stabbiliti fil-leġislazzjoni tal-Unjoni u għall-mitigazzjoni tal-impatti tat-tibdil fil-klima ***flimkien mat-titjib*** fil-kwalità tal-arja globalment ***u għat-titjib tas-sinergiji mal-politika tal-Unjoni dwar il-klima u l-enerġija, filwaqt li tiġi evitata duplikazzjoni tal-leġislazzjoni eżistenti tal-Unjoni.***
- (10) ***Din id-Direttiva tikkontribwixxi wkoll għat-tnaqqis tal-ispejjeż tat-tniġġis tal-arja relatati mas-saħha fl-Unjoni billi ttejjeb il-benesseri taċ-ċittadini tal-Unjoni kif ukoll tiffavorixxi t-transizzjoni lejn ekonomija ekoloġika.***
- (11) ***Jenhtieg li din id-Direttiva tikkontribwixxi għat-tnaqqis progressiv tat-tniġġis tal-arja, filwaqt li tibni fuq tnaqqis li twettaq permezz ta' leġislazzjoni tal-Unjoni dwar il-kontroll tat-tniġġis tal-arja fuq il-bażi tas-sors li tindirizza emissjonijiet ta' sustanzi speċifiċi.***
- (12) ***Jenhtieg li l-leġislazzjoni tal-Unjoni dwar il-kontroll tat-tniġġis tal-arja fuq il-bażi tas-sors tikseb it-tnaqqis tal-emissjonijiet mistenni. L-identifikazzjoni ta' leġislazzjoni dwar il-kontroll tat-tniġġis tal-arja fuq il-bażi tas-sors mhux effettiva tal-Unjoni r-rispons għaliha fi stadju bikri huma essenzjali sabiex jintlahqu l-oġġettivi aktar ġenerali marbutin mal-kwalità tal-arja, kif jidher mid-diskrepanza bejn l-emissjonijiet reali u l-emissjonijiet waqt test ta' ossidi tan-nitroġenu minn karożzi EURO 6 li jaħdmu bid-diżil.***

- (13) Jenhtieg li l-Istati Membri jkunu konformi mal-impenji ghat-tnaqqis ta' emissjonijiet stabbiliti f'din id-Direttiva *mill-2020* sal-2029 u *mill-2030* 'il quddiem. Sabiex jigi zgurat progress li jista' jintwera fit-twettiq tal-impenji tal-2030, jenhtieg li l-Istati Membri ghandhom *jidentifikaw livelli ta' emissjonijiet indikattivi fl-2025 li jkunu teknikament fattibbli u ma jinvolvux spejjez sproporzjonati, u jenhtieg li jippruvaw ikunu konformi ma' tali livelli*. Fejn l-emissjonijiet għall-2025 *ma jistghux* jigu limitati f'konformità mal-perkors ta' tnaqqis determinat, jenhtieg li l-Istati Membri jispjegaw ir-raġunijiet *ghal dik id-devjazzjoni kif ukoll il-miżuri li jwasslu lill-Istati Membri lura fuq il-perkors tagħhom fir-rapporti sussegwenti* tagħhom li jigu mhejjija skont din id-Direttiva
- (14) *L-impenji nazzjonali ghat-tnaqqis ta' emissjonijiet stabbiliti f'din id-Direttiva għall-2030 'il quddiem huma bbażati fuq il-potenzjal ghat-tnaqqis stmat ta' kull Stat Membru li jinsab fir-Rapport nru 16 tat-TSAP ta' Jannar 2015 ('TSAP 16'), dwar l-eżami tekniku tad-differenzi bejn l-istimi nazzjonali u dawk previsti tat-TSAP 16, u dwar l-oġettiv politiku li jinżamm it-tnaqqis ġenerali tal-impatt fuq is-saħħa sal-2030 (meta mqabbel mal-2005) l-aktar viċin possibbli għal dak tal-proposta tal-Kummissjoni għal din id-Direttiva. Biex tiżdied it-trasparenza, jenhtieg li l-Kummissjoni tippubblika s-suppożizzjonijiet sottostanti użati fit-TSAP 16.*
- (15) Jenhtieg li l-konformità ma' impenji nazzjonali ghat-tnaqqis ta' emissjonijiet tiġi evalwata b'referenza għall-istatus metodologiku speċifiku fil-mument li fih kien ġie stabbilit l-impenn.
- (16) Jenhtieg li r-rekwiżiti ta' rappurtar u l-impenji ghat-tnaqqis ta' emissjonijiet ikunu bbażati fuq il-konsum nazzjonali tal-enerġija u l-karburanti mibjugha. Madankollu, xi Stati Membri jistghu, skont il-Konvenzjoni LRTAP, li jużaw it-total tal-emissjonijiet nazzjonali kkalkulat abbażi tal-karburanti użati rigward is-settur tat-trasport bit-triq bhala bażi għall-konformità. Jenhtieg li dik l-ghażla tinżamm f'din id-Direttiva sabiex tiġi zgurata l-koerenza bejn il-liġi internazzjonali u dik tal-Unjoni.

(17) *Sabiex jiġu indirizzati xi whud mill-inċertezzi inerenti fl-istabbiliment tal-impenji nazzjonali għat-tnaqqis ta' emissjonijiet, il-Protokoll rivedut ta' Gothenburg jinkludi flessibbiltajiet li jenħtieġ li jiġu inkorporati f'din id-Direttiva. B'mod partikolari, il-Protokoll rivedut ta' Gothenburg jistabbilixxi mekkaniżmu biex jiġu aġġustati l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet u għal medja ta' emissjonijiet annwali nazzjonali għal massimu ta' tliet snin meta jintlaħqu ċerti kondizzjonijiet. Barra minn hekk, jenħtieġ li jiġu stabbiliti flessibbiltajiet f'din id-Direttiva fejn timponi impenn għal tnaqqis, li jeċċedi t-tnaqqis kosteffikaċi identifikat fit-TSAP 16 u, wkoll biex l-Istati Membri jiġu assistiti f'każ ta' avvenimenti eċċezzjonali u mhux mistennija relatati mal-ġenerazzjoni jew il-provvista tal-enerġija dment li jintlaħqu dawk il-kondizzjonijiet speċifiċi. L-użu ta' dawk il-flessibbiltajiet għandu jkun mmonitorjat mill-Kummissjoni filwaqt li jittiehed kont tal-gwida żviluppata skont il-Konvenzjoni LRTAP. Għall-finijiet ta' valutazzjoni tal-applikazzjonijiet għal aġġustamenti, l-impenji ta' tnaqqis tal-emissjoni għall-perijodu bejn 2020 u 2029 jenħtieġ li jiġu kkunsidrati li kienu stabbiliti fl-4 ta' Mejju 2012, id-data meta ġie rivedut il-Protokoll ta' Gothenburg.*

(18) Jenħtieġ li kull Stat Membru jfassal, jadotta u jimplementa programm nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja bil-ħsieb li jilhaq l-impenji tiegħu għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ¹, u biex jagħti kontribut effettiv għall-kisba tal-obiettivi dwar il-kwalità tal-arja. Għal dak l-għan, jenħtieġ li l-Istati Membri jqisu l-ħtieġa li jitnaqqsu l-emissjonijiet, ***b'mod partikolari ta' ossidi tan-nitroġenu u partiċelli fini***, f'żoni u f'agglomerazzjonijiet li huma affettwati minn konċentrazzjonijiet eċċessivi ta' inkwinanti tal-arja u/jew f'dawk iż-żoni u f'agglomerazzjonijiet li jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għat-tniġġis tal-arja f'żoni u f'agglomerazzjonijiet oħra, inkluż f'pajjiżi ġirien. Għal dak l-għan, jinħtieġ li l-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni b'suċċess tal-pjanijiet dwar il-kwalità tal-arja stabbiliti skont l-Artikolu 23 tad-Direttiva 2008/50/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.

■

¹ *Id-Direttiva 2008/50/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-kwalità tal-arja fl-ambjent u arja iktar nadifa għall-Ewropa (ĠU L 152, 11.6.2008, p. 1).*

- (19) *Sabiex jitnaqqsu l-emissjonijiet minn sorsi antropoġeniċi, jenhtieg li l-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja jikkunsidraw miżuri applikabbli għas-setturi rilevanti kollha, inklużi l-agrikoltura, l-enerġija, l-industrija, it-trasport bit-triq, it-tbaħħir intern, it-tishin domestiku u l-użu ta' makkinarju mobbli mhux tat-triq u solventi. Madankollu, jenhtieg li l-Istati Membri jkunu intitolati li jiddeċiedu dwar il-miżuri li jadottaw sabiex jikkonformaw mat-twettiq tal-impenji għat-tnaqqis ta' emissjonijiet stabbiliti f' din id-Direttiva.*
- (20) *Fit-tfassil ta' programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja, jenhtieg li l-Istati Membri jiehdu kont tal-aħjar prattiki biex jiġu indirizzati, fost oħrajn, l-inkwinantil-aktar ta' ħsara fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva fir-rigward ta' gruppi sensittivi tal-popolazzjoni umana.*
- (21) *L-agrikoltura tagħti kontribut importanti għal emissjonijiet atmosferiċi ta' ammonijaka u partiċelli fini. Sabiex jitnaqqsu dawk l-emissjonijiet, jenhtieg li l-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja jinkludu miżuri applikabbli għas-settur agrikolu. Jenhtieg li tali miżuri jkunu kosteffikaċi u bbażati fuq informazzjoni u data speċifiċi, filwaqt li jittiehed kont tal-progress xjentifiku u l-miżuri preċedenti mehuda mill-Istati Membri. Il-politika agrikola komuni toffri lill-Istati Membri l-possibbiltà li jikkontribwixxu għall-kwalità tal-arja b' miżuri speċifiċi. Evalwazzjoni fil-ġejjieni ser tipprova fehim aħjar tal-effetti ta' dawk il-miżuri.*

- (22) *Jenhtieg li t-titjib fil-kwalità tal-arja jinkiseb permezz ta' miżuri proporzjonati. Meta jieħdu miżuri li ser jiġu inklużi fi programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja li jkunu applikabbli għas-settur agrikolu, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li jittiehed kont b'mod shih tal-impatti tagħhom fuq azjendi agrikoli żgħar sabiex tiġi limitata, kemm jista' jkun possibbli, kwalunkwe spiża addizzjonali.*
- (23) *Meta ċerti miżuri mehuda taht il-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja immirati għall-prevenzjoni tal-emissjonijiet fis-settur tal-agrikoltura jkunu eliġibbli għal appoġġ finanzjarju, b'mod partikolari miżuri minn azjendi agrikoli li jeħtieġu bidliet sinifikanti ta' Prattiki jew investimenti sinifikanti, jenhtieg li l-Kummissjoni tiffaċilita l-aċċess għal tali appoġġ finanzjarju u għal fondi oħrajn disponibbli tal-Unjoni.*
- (24) *Sabiex jitnaqqsu l-emissjonijiet, jenhtieg li l-Istati Membri jikkunsidraw li jappoġġjaw il-bidla lejn investimenti f'teknoloġiji nodfa u effiċjenti. L-innovazzjoni tista' tghin biex ttejjeb is-sostenibbiltà u jissolvew il-problemi f'ras il-ghajn, billi ttejjeb ir-reazzjonijiet settorjali għall-isfidi tal-kwalità tal-arja.*
- (25) *Programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja, inkluż l-analizi li tappoġġa l-identifikazzjoni ta' politiki u miżuri, jenhtieg li jiġu aġġornati b'mod regolari.*

(26) Sabiex ifasslu programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja li huma infurmati tajjeb u sabiex ifasslu kwalunkwe aġġornamenti sinifikanti, jenħtieg li l-Istati Membri jagħmlu dawk il-programmi u aġġornamenti soġġetti għal konsultazzjoni mal-pubbliku u mal-awtoritajiet kompetenti fil-livelli kollha u fi żmien meta l-għażliet kollha rigward il-politiki u l-miżuri jkunu miftuħa. L-Istati Membri għandhom jipparteċipaw f'konsultazzjonijiet transkonfinali fejn l-implimentazzjoni tal-programm tagħhom tista' taffettwa l-kwalità tal-arja fi Stat Membru jew pajjiż terz ieħor, b'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-ligi tal-Unjoni u dik internazzjonali, inkluż il-Konvenzjoni tal-UNECE dwar il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali f'Kuntest Transkonfinali (il-‘Konvenzjoni Espoo’) tal-1991 u l-Protokoll tagħha dwar il-Valutazzjoni Strateġika Ambjentali tal-2003. ¹

(27) L-għan ta' din id-Direttiva, fost oħrajn, huwa li thares is-saħha tal-bnedmin. Kif il-Qorti tal-Gustizzja indikat f'bosta okkażjonijiet, tkun inkompatibbli mal-effett vinkolanti li t-tielet paragrafu tal-Artikolu 288 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jagħti lil direttiva li teskludi, fil-prinċipju, il-possibbiltà ta' obbligu impost minn direttiva milli jiġi invokat minn persuni konċernati. Dik il-konsiderazzjoni tapplika partikolarment b'rabta ma' direttiva li għandha l-objettiv li tikkontrolla u tnaqqas it-tniġġis atmosferiku u li hi mfassla, għaldaqstant, biex thares is-saħha tal-bnedmin.

(28) Jenħtieg li l-Istati Membri jippreparaw u jirrappurtaw inventarji u projezzjonijiet nazzjonali ta' emissjonijiet kif ukoll rapporti tal-inventarju informattivi dwar l-inkwinanti kollha tal-arja koperti minn din id-Direttiva, li mbagħad jenħtieg li jippermettu lill-Unjoni li tikkonforma mad-dmirijiet tagħha ta' rappurtagġ skont il-Konvenzjoni LRTAP u l-Protokoll tagħha.

- (29) Sabiex tinzamm il-konsistenza ġenerali għall-Unjoni kollha kemm hi, jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li r-rappurtar tagħhom lill-Kummissjoni dwar l-inventarji u l-projezzjonijiet nazzjonali tagħhom dwar l-emissjonijiet kif ukoll ir-rapporti tal-inventarju informativi jkunu konsistenti bis-sħiħ mar-rappurtar tagħhom skont il-Konvenzjoni LRTAP.
- (30) Sabiex tiġi valutata l-effettività tal-impenji nazzjonali għat-tnaqqis ta' emissjonijiet stabbiliti f'din id-Direttiva, jenħtieġ li l-Istati Membri jimmonitorjaw ukoll ***l-impatti tat-tniġġis tal-arja fuq*** l-ekosistemi terrestri u akkwatiċi, **■** u jirrappurtaw it-tali impatti. ***Sabiex jiġi żgurat approċċ kosteffikaċi, jenħtieġ li l-Istati Membri jkunu jistghu jużaw l-indikaturi fakultattivi ta' monitoraġġ imsemmija f'din id-Direttiva u jenħtieġ li jikkoordinaw ma' programmi ta' monitoraġġ oħra stabbiliti skont id-Direttivi relatati u, jekk adatt, il-Konvenzjoni LRTAP.***
- (31) ***Jenħtieġ li jiġi stabbilit Forum Ewropew dwar l-Arja Nadifa, li jinvolvi l-partijiet interessati kollha inkluż l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri fil-livelli rilevanti kollha, għall-iskambju tal-esperjenza u l-prattiki tajba, b'mod partikolari biex jinghata kontribut għall-gwida u tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni koordinata tal-leġislazzjoni u l-politiki tal-Unjoni relatati mat-titjib tal-kwalità tal-arja.***
- (32) F'konformità mad-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw tixrid attiv u sistematiku ta' informazzjoni permezz ta' mezzi elettronici.
- (33) Jenħtieġ li d-Direttiva 2003/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill² tiġi emendata sabiex tiġi żgurata l-konsistenza ta' dik id-Direttiva mal-Konvenzjoni tal-UNECE dwar l-Aċċess għall-Infurmazzjoni, il-Parteċipazzjoni Pubblika fit-Tehid ta' Deċiżjonijiet u l-Aċċess għall-Ġustizzja fi Kwistjonijiet Relatati mal-Ambjent tal-1998 (il-'Konvenzjoni Aarhus').

¹ Id-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2003 dwar l-aċċess pubbliku għat-tagħrif ambjentali u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/313/KEE (ĠU L 41, 14.2.2003, p. 26).

² Id-Direttiva 2003/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Mejju 2003, li ttipprovdi għall-parteċipazzjoni pubblika rigward it-tfassil ta' ċerti pjani u programmi li għandhom x'jaqsmu mal-ambjent u li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 85/337/KEE u 96/61/KE rigward il-parteċipazzjoni pubblika u l-aċċess għall-ġustizzja (ĠU L156, 25.6.2003, p. 17).

- (34) Sabiex jittiehed kont tal-iżviluppi tekniċi **u internazzjonali**, jenhtieg li s-setgħa li jiġu adottati atti f'konformità mal-Artikolu 290 tat-TFUE tiġi delegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-emendar tal-**Annex I**, kif ukoll il-Parti 2 tal-Annex III u **l-Annex IV, biex jiġu adattati għall-iżviluppi fi hdan il-qafas tal-Konvenzjoni LRTAP u fir-rigward tal-emendar tal-Annex V biex jiġi adattat** għall-progress tekniku **u xjentifiku u għal żviluppi fi hdan il-qafas tal-Konvenzjoni LRTAP**. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, inkluż fil-livell ta' esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet jiġu mwettqa f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet¹. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess ħin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-thejjija ta' atti delegati.
- (35) Sabiex jiġu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni **ta' flessibilitajiet u programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja skont** din id-Direttiva, jenhtieg li s-setgħat ta' implimentazzjoni jiġu konferiti fuq il-Kummissjoni. Dawn is-setgħat jenhtieg li jiġu eżerċitati skont ir-Regolament (KE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill².
- (36) Jenhtieg li l-Istati Membri jistabbilixxu regoli dwar penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skont din id-Direttiva u jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Jenhtieg li daww il-penali jkunu effikaċi, proporzjonati u dissważivi.

¹ ĠU L 123, 12,5,2016, p. 1.

² **Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji generali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).**

- (37) Bil-ħsieb tan-natura u l-punt safejn il-modifiki li jenħtieg li jsiru għad-Direttiva 2001/81/KE jridu jkopru, jenħtieg li dik id-Direttiva tiġi mibdula sabiex jittejbu ċ-ċertezza, iċ-ċarezza, u t-trasparenza legali u s-simplifikazzjoni leġislattiva. Sabiex tiġi żgurata l-kontinwità fit-titjib tal-kwalità tal-arja, jenħtieg li l-Istati Membri jikkonformaw mal-livelli massimi tal-emissjonijiet stabbiliti fid-Direttiva 2001/81/KE sakemm l-impenji nazzjonali għat-tnaqqis ta' emissjonijiet stabbiliti f' din id-Direttiva jsiru applikabbli fl-2020.
- (38) Peress li l-oġettiv ta' din id-Direttiva, jiġifieri li jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni għall-ambjent u għas-saħħa tal-bnedmin, ma jistax jintlaħaq b' mod suffiċjenti mill-Istati Membri, iżda minflok, minhabba n-natura transkonfinali tat-tniġġis tal-arja, jista' jintlaħaq aħjar fuq il-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieg sabiex jinkiseb dak l-oġettiv.
- (39) F'konformità mad-Dikjarazzjoni Politika Kongunta tat-28 ta' Settembru 2011 tal-Istati Membri u tal-Kummissjoni dwar id-dokumenti ta' spjegazzjoni¹, l-Istati Membri refgħu r-responsabbiltà li jakkumpanjaw, f'każijiet ġustifikati, in-notifika tal-miżuri ta' traspożizzjoni tagħhom b' dokument wiehed jew iktar li jispjega(w) ir-relazzjoni bejn il-komponenti ta' direttiva u l-partijiet korrispondenti tal-istrumenti ta' traspożizzjoni nazzjonali. Fir-rigward ta' din id-Direttiva, il-leġislatur jikkunsidra li t-trasmissjoni ta' dawn id-dokumenti għandha tkun ġustifikata,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

¹ *ĠU C 369, 17.12.2011, p. 14.*

Artikolu 1

Objettivi u suġġett

1. ***Sabiex tersaq lejn il-ksib ta' livelli tal-kwalità tal-arja li ma jirriżultawx f'impatti negattivi sinifikanti fuq u riskji għas-saħħa tal-bniedem u l-ambjent, din id-Direttiva tistabbilixxi l-impjenji tat-tnaqqis tal-emissjonijiet għall-emissjonijiet atmosferiċi antropoġeniċi ta' diossidu tal-kubrit (SO₂), ossidi tan-nitroġenu (NO_x), komposti organiċi volatili mhux metaniċi (NMVOC), ammonijaka (NH₃) u partikulati fini (PM_{2,5}) tal-Istati Membri u tirrikjedi li jitfasslu, jiġu adottati u implimentati programmi nazzjonali ta' kontroll tat-tniġġis tal-arja u li jiġu sorveljati u rappurtati l-emissjonijiet għal dawk l-inkwinanti u għall-inkwinanti-oħra msemmija fl-Anness I, kif ukoll l-impatti tagħhom.***
2. ***Din id-Direttiva tikkontribwixxi wkoll biex jinkisbu:***
 - (a) ***l-objettivi dwar il-kwalità tal-arja stabbiliti fil-leġislazzjoni tal-Unjoni u progress lejn l-objettiv fit-tul tal-Unjoni li tilhaq livelli ta' kwalità tal-arja konformi mal-linji gwida dwar il-kwalità tal-arja ppubblikati mill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa;***
 - (b) ***l-objettivi tal-Unjoni dwar il-bijodiversità u l-ekosistemi f'konformità mas-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali;***
 - (c) ***it-tishih ta' sinerġiji bejn il-politika tal-Unjoni dwar il-kwalità tal-arja u politiki rilevanti oħra tal-Unjoni, b'mod partikolari l-politiki tal-klima u l-enerġija.***

Artikolu 2

Kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva għandha tapplika għal emissjonijiet tal-inkwinantimsemmija fl-Anness I mis-sorsi kollha li jinsabu fit-territorju tal-Istati Membri, fiż-żoni ekonomiċi esklużivi tagħhom u fiż-żoni tagħhom ta' kontroll tat-tniġġis.
2. ***Din id-Direttiva ma tkoprix*** l-emissjonijiet fil-Gżejjer Kanarji, id-dipartimenti Franciżi extra-Ewropej, il-Madejra u l-Azores.

Artikolu 3

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "emissjoni" tfisser ir-rilaxx ta' sustanza minn punt jew sors diffuż fl-atmosfera;
- (2) ***"emissjonijiet antropoġeniċi" tfisser l-emissjonijiet atmosferiċi ta' inkwinanti assoċjati mal-attivitajiet tal-bniedem;***
- (3) "prekursuri tal-ożonu" tfisser ossidi tan-nitroġenu, komposti volatili organiċi mhux metaniċi, metan u monossidu tal-karbonju;

- (4) "objettivi ta' kwalità tal-arja" tfisser il-valuri ta' limitu, il-valuri mira u l-obbligi tal-koncentrazzjoni tal-espożizzjoni għall-kwalità tal-arja stabbiliti fid-Direttiva 2008/50/KE u d-Direttiva 2004/107/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹;
- (5) **"diossidu tal-kubrit" jew "SO₂" tfisser il-komposti kollha tal-kubrit espressi bħala diossidu tal-kubrit, inkluż it-trijossidu tal-kubrit (SO₃), l-aċidu tal-kubrit (H₂SO₄), u komposti ridotti tal-kubrit bħas-sulfur tal-idroġenu (H₂S), merkaptani u sulfidi tad-dimetil;**
- (6) "ossidi tan-nitroġenu" jew "NO_x" tfisser monossidu tan-nitroġenu u diossidu tan-nitroġenu, espressi bħala diossidu tan-nitroġenu;
- (7) "komposti organiċi volatili mhux metaniċi" jew "NMVOC" tfisser il-komposti organiċi kollha , għajr il-metan, li huma kapaċi jipproduċu ossidanti fotokimiċi permezz ta' reazzjoni ma' ossidi tan-nitroġenu fil-preżenza tad-dawl tax-xemx;
- (8) **"particelli fini" jew "PM_{2,5}" tfisser partikoli b'dijametru ajrudinamiku daqs jew anqas minn 2,5 mikrometri (µm);**
- (9) "karbonju iswed" jew "BC" tfisser particelli karbonjużi li jassorbu d-dawl;

¹ ***Id-Direttiva 2004/107/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 2004 dwar l-arseniku, il-kadmju, il-merkurju, in-nikil u l-idrokarboni aromatiċi policikliċi fl-arja ambjentali (ĠU L 23, 26.1.2005, p. 3).***

- (10) "impenn nazzjonali għat-tnaqqs ta' emissjonijiet" tfisser l-obbligu tal-Istati Membri fit-tnaqqs ta' emissjonijiet ta' sustanza; tispeċifika it-tnaqqs ta' emissjonijiet li bħala minimu għandu jintlaħaqt fis-sena kalendarja mira, , bħala perċentwal tat-total ta' emissjonijiet rilaxxati matul is-sena bażi (2005);
- (11) "ċiklu tal-inżul u tat-tluq" tfisser iċ-ċiklu li jinkludi l-mument li l-ajruplan jidhol minn u jgħod fuq ir-runway, il-girja għat-tluq, x'hin jinqata' mill-art, x'hin javvicina r-runway, l-inżul u l-attivitajiet l-oħra kollha tal-ajruplan li jseħħu f'altitudni ta' inqas minn 3000 pied;
- (12) "traffiku marittimu internazzjonali" tfisser vjaġġi fuq il-baħar jew f'ilmijiet kostali ta' bastimenti tal-bnadar kollha, għajr bastimenti tas-sajd, li jitilqu mit-territorju ta' pajjiż wieħed u li jaslu fit-territorju ta' pajjiż ieħor;
- █
- (13) "żona ta' kontroll tat-tniġġis" tfisser żona tal-baħar li tinsab mhux aktar minn 200 mil nawtiku bogħod mil-linji ta' referenza li minnhom titkejjel il-*wisa'* tal-baħar territorjali, stabbilita minn Stat Membru għall-prevenzjoni, it-tnaqqs u l-kontroll tat-tniġġis minn bastimenti skont ir-regoli u l-istandards internazzjonali applikabbli;

- (14) *"Leġislazzjoni tal-Unjoni dwar il-kontroll tat-tniġġis tal-arja fuq il-bażi tas-sors" tfisser leġislazzjoni tal-Unjoni bil-ghan li jitnaqqsu l-emissjonijiet ta' inkwinantital-arja koperti minn din id-Direttiva billi jittiehdu miżuri ta' mitigazzjoni fis-sors.*

Artikolu 4

Impenji nazzjonali għat-tnaqqis ta' emissjonijiet

1. Bħala minimu, l-Istati Membri għandhom jillimitaw l-emissjonijiet antropoġeniċi annwali tagħhom ta' diossidu tal-kubrit, ta' ossidi tan-nitroġenu, komposti organiċi volatili mhux metaniċi, ammonijaka, u partiċelli fini ■ b'konformità mal-impenji nazzjonali għat-tnaqqis ta' emissjonijiet applikabbli mill-2020 *sal-2029* u *mill-2030 'il quddiem*, kif stabbilit fl-Anness II.
2. Minghajr preġudizzju għall-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom jieħdu ■ l-miżuri meħtieġa *bil-ghan li jillimitaw* l-emissjonijiet antropoġeniċi tal-2025 tagħhom ta' diossidu tal-kubrit, ossidi tan-nitroġenu, komposti organiċi volatili mhux metaniċi, ammonijaka u partiċelli fini₅ ■. Il-livelli *indikattivi* ta' dawk l-emissjonijiet għandhom jiġu determinati ■ permezz ta' perkors ta' tnaqqis lineari stabbilit bejn il-livelli tal-emissjonijiet tagħhom *definiti mill-impenji għat-tnaqqis tal-emissjonijiet* għall-2020 u l-livelli ta' emissjonijiet definiti mill-impenji għat-tnaqqis ta' emissjonijiet għall-2030.

L-Istati Membri jistgħu jsegwu perkors ta' tnaqqis mhux lineari jekk dan ikun ekonomikament jew teknikament aktar effiċjenti, u sakemm mill-2025 dan jingħaqad progressivament mal-perkors ta' tnaqqis lineari u sakemm ma jaffettwa ebda impenn ta' tnaqqis ta' emissjoni għall-2030. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu dak il-perkors ta' tnaqqis lineari u r-raġunijiet għaliex ikunu qed isegwuh fil-programmi nazzjonali ta' kontroll tat-tniġġis tal-arja li għandhom jiġu ppreżentati lill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 10(1).

Fejn l-emissjonijiet għall-2025 *ma jistgħux* jiġu limitati f'konformità mal-perkors tat-tnaqqis determinat, l-Istati Membri għandhom jispjegaw ir-raġunijiet *għal dik id-devjazzjoni kif ukoll il-miżuri li jwasslu lill-Istati Membri lura fuq il-perkors tagħhom fir-rapporti tal-inventarju informattivi sussegwenti* tagħhom li għandhom jiġu pprovduti lill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 10(2).

3. L-emissjonijiet li ġejjin mhumiex meqjusa għall-fini ta' konformità mal-paragrafi 1 u 2:

(a) emissjonijiet mill-ajruplani lil hinn miċ-ċiklu ta' nżul u tluġġ;

■

(b) emissjonijiet mit-traffiku marittimu nazzjonali lejn u mit-territorji msemmija fl-*Artikolu 2(2)*;

(c) emissjonijiet minn traffiku marittimu internazzjonali ■ ;

(d) *emissjonijiet ta' ossidi tan-nitroġenu u komposti organiċi volatili mhux metaniċi minn attivitajiet li jaqgħu taht in-Nomenklatura għar-Rappurtar (NFR) kif previst mill-kategoriji 3B (ġestjoni ta' demel) u 3D (hamriji agrikoli) tal-Konvenzjoni LRTAP (2014).*

Artikolu 5
Flessibiltajiet

1. ***L-Istati Membri jistghu jistabbilixxu, f'konformità mal-Parti 4 tal-Anness IV, inventarji nazzjonali annwali aġġustati tal-emissjonijiet għal diossidu tal-kubrit, ossidi tan-nitroġenu, komposti organiċi volatili mhux metaniċi, ammonijaka u partiċelli fini, meta n-nuqqas ta' konformità mal-impenji nazzjonali tagħhom għat-tnaqqis ta' emissjonijiet jirriżulta mill-applikazzjoni ta' metodi ta' inventarji tal-emissjonijiet imtejba aġġornati skont l-għarfien xjentifiku.***

Għall-fini tad-determinazzjoni ta' jekk il-kondizzjonijiet rilevanti stabbiliti fil-Parti 4 tal-Anness IV humiex sodisfatti, l-impenji għat-tnaqqis tal-emissjonijiet għas-snin 2020 sa 2029 għandhom jiġu kkunsidrati li ġew stabbiliti fl-4 ta' Mejju 2012.

Mill-2025 il-kondizzjonijiet addizzjonali li ġejjin għandhom japplikaw għall-aġġustamenti fil-każ li jkun hemm fatturi ta' emissjonijietli jkunu differenti b'mod sinifikanti minn kategoriji ta' sorsi speċifiċi meta mqabbla ma' dawk li kienu mistennija bhala riżultat tal-implimentazzjoni ta' norma jew standard partikolari skont il-leġislazzjoni tal-Unjoni dwar il-kontroll tat-tniġġis tal-arja fuq il-bażi tas-sors, skont il-punti 1(d)(ii) u (iii) tal-Parti 4 tal-Anness IV:

- (a) ***L-Istat Membru ikkonċernat, wara li jkun qies is-sejbiet tal-programmi nazzjonali ta' spezzjoni u infurzar li jissorveljaw l-effettività tal-leġislazzjoni tal-Unjoni dwar il-kontroll tat-tniġġis tal-arja fuq il-bażi tas-sors, juri li l-fatturi differenti b'mod sinifikanti ma jirriżultawx mill-implimentazzjoni tagħha fil-pajjiż jew l-infurzar ta' dik il-leġislazzjoni;***

- (b) *l-Istat Membru kkonċernat ikun informa lill-Kummissjoni bid-differenza sinifikanti fil-fatturi ta' emissjoni li, skont l-Artikolu 11(2), ghandha tinvestiga l-htieġa ghal azzjoni ulterjuri.*
2. *Jekk f'sena partikolari Stat Membru, minhabba xitwa eċċezzjonalment kiesha jew sajjf eċċezzjonalment niexef, ma jkunx jista' jkun konformi mal-impnġi tiegħu għat-tnaqqis tal-emissjonijiet, huwa jista' jikkonforma ma' daww l-impnġi billi jieħu medja tal-emissjonijiet annwali nazzjonali tiegħu għas-sena inkwistjoni u s-sena ta' qabel dik is-sena u s-sena ta' wara, sakemm din il-medja ma taqbiż il-livell ta' emissjonijiet annwali nazzjonali determinat mill-impenn tal-Istat Membru.*
3. *Jekk f'sena partikolari Stat Membru, li għalih impenn ta' tnaqqis wieħed jew aktar stabbiliti fl-Anness II huma stabbiliti f'livell aktar strett mit-tnaqqis kosteffikaċi identifikat fit-TSAP 16, ma jistax jikkonforma mal-impenn ta' tnaqqis ta' emissjonijiet rilevanti wara li jkun implimenta l-miżuri kosteffikaċi kollha, għandu jitqies li qed jikkonforma ma dak l-impenn għat-tnaqqis ta' emissjonijiet rilevanti għal massimu ta' hames snin, sakemm għal kull waħda minn daww is-snin jikkumpensa għal dak in--nuqqas ta' konformità permezz ta' tnaqqis ekwivalenti tal-emissjonijiet ta' inkwinantieħor imsemmi fl-Anness II.*

4. *Stat Membru ghandu jitqies li jikkonforma mal-obbligi tieghu skont l-Artikolu 4 ghal massimu ta' tliet snin, meta n-nuqqas ta' konformità mal-impenji tieghu ghat-tnaqqis tal-emissjonijiet ghas-sustanzi li jniġġsu rilevanti jirriżulta minn interruzzjoni jew telf ta' kapacià ghal gharrieda u eċċezzjonali fis-sistema tal-provvista jew produzzjoni tal-enerġija u/jew tat-tishin, li ma setax jiġi raġonevolment previst, u sakemm jintlahqu l-kondizzjonijiet li ġejjin:*
- (a) *l-Istat Membru ikkonċernat ikun wera li jkunu saru l-isforzi kollha raġonevoli, inkluż l-implimentazzjoni ta' miżuri u politiki ġodda, biex tiġi żgurata l-konformità, u li jkunu ser jibqgħu jsiru biex il-perijodu ta' nuqqas ta' konformità jinżamm qasir kemm jista' jkun; u*
- (b) *l-Istat Membru ikkonċernat ikun wera li l-implimentazzjoni ta' miżuri u politiki addizzjonali ma' dawk imsemmija fil-punt (a) twassal għal spejjeż sproporzjonati, li jqieghdu sostanzjalment f'periklu s-sigurtà tal-enerġija nazzjonali, jew joħolqu riskju sostanzjali ta' faqar enerġetiku għal parti sinifikanti tal-popolazzjoni.*
5. L-Istati Membri li bihsiebhom japplikaw il-paragrafu 1, 2, 3 jew 4 għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni *dwar dan sal-15 ta' Frar* tas-**█** sena ta' rappurtar konċernata. Dik l-informazzjoni għandha tinkludi l-inkwinanti u l-oqsma kkonċernati u, fejn disponibbli, il-kobor tal-impatti fuq l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet.

6. Il-Kummissjoni, bl-assistenza tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, għandha teżamina u tevalwa jekk l-użu ta' kwalunkwe flessibilità għal sena partikolari jissodisfax il-kondizzjonijiet rilevanti **stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u fil-Parti 4 tal-Anness IV, jew fil-paragrafi 2, 3 jew 4 ta' dan l-Artikolu, fejn applikabbli.**

Fejn il-Kummissjoni tikkunsidra li l-użu ta' flessibilità mogħtija ma jkunx f'konformità mal-kondizzjonijiet **rilevanti stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u fil-Parti 4 tal-Anness IV, jew fil-paragrafi 2, 3 jew 4 ta' dan l-Artikolu, hija għandha tadotta deċiżjoni fi żmien disa' xhur mid-data tal-wasla tar-rapport rilevanti msemmi fl-Artikolu 8(4), li tinforma lill-Istat Membru kkonċernat li l-użu ta' dik il-flessibilità ma jistax jiġi aċċettat u tiddikjara r-raġunijiet għal dak ir-rifjut.** Fejn il-Kummissjoni ma tqajjem ebda oġġezzjoni fi żmien disa' xhur mid-data tal-wasla tar-rapport rilevanti msemmi fl-Artikolu 8(4), l-Istat Membru kkonċernat għandu jqis l-użu ta' dik il-flessibilità bħala valida u aċċettata għal dik is-sena. ■

7. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni li jispeċifikaw ir-regoli dettaljati għall-użu tal-flessibilitajiet ■ imsemmijin fil-paragrafi 1, 2, 3 u 4 **ta' dan l-Artikolu. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati** f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 17.
8. **Il-Kummissjoni, meta teżercita s-setgħat tagħha skont il-paragrafi 6 u 7, għandha tqis id-dokumenti ta' gwida rilevanti żviluppanti skont il-Konvenzjoni LRTAP.**

Artikolu 6

Programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja

1. L-Istati Membri għandhom ifasslu, jadottaw u jimplimentaw il-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja rispettivi tagħhom f'konformità mal-Parti **1** tal-Anness III sabiex jillimitaw l-emissjonijiet antropoġeniċi annwali tagħhom f'konformità mal-Artikolu **4, u biex jikkontribwixxu għall-ksib tal-oġġettivi ta' din id-Direttiva skont l-Artikolu 1(1).**
2. Fit-tfassil, l-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-programm imsemmi fil-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom:
 - (a) jivvalutaw sa liema punt is-sorsi nazzjonali ta' emissjonijiet x'aktarx li jkollhom impatt fuq il-kwalità tal-arja fit-territorji tagħhom u fl-Istati Membri ġirien tagħhom bl-użu, **fejn adatt**, tad-data u l-metodoloġiji żviluppati bhala parti mill-Programm Ewropew għall-Monitoraġġ u l-Evalwazzjoni (EMEP) skont il-Protokoll għall-Konvenzjoni LRTAP dwar il-finanzjament fit-tul tal-programm ta' kooperazzjoni għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tat-trasmissjoni fuq medda twila ta' inkwinanti tal-arja fl-Ewropa **■** ;
 - (b) iqisu l-htieġa li jitnaqqsu l-emissjonijiet ta' inkwinanti tal-arja sabiex tintlaħaq il-konformità mal-oġġettivi relatati mal-kwalità tal-arja fit-territorji tagħhom u, fejn adatt, fl-Istati Membri ġirien;

- (c) jagħtu prijorità lil miżuri għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-karbonju iswed meta jieħdu miżuri biex jinkisbu l-impenji nazzjonali tagħhom għat-tnaqqis ta' emissjonijiet għall-partiċelli fini;
- (d) jiżguraw koerenza ma' pjanijiet u programmi rilevanti oħrajn stabbiliti bis-saħħa ta' rekwiżiti stabbiliti fil-leġislazzjoni nazzjonali jew tal-Unjoni.

Bil-hsieb li jikkonformaw mal-impenji nazzjonali rilevanti għat-tnaqqis tal-emissjonijiet, l-Istati Membri għandhom jinkludu **fil-programmi nazzjonali tagħhom għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja** l-miżuri għat-tnaqqis tal-emissjonijiet stabbiliti **bħala obbligatorji fil-Parti 2 tal-Anness III u jistgħu jinkludu f'dawk il-programmi l-miżuri għat-tnaqqis tal-emissjonijiet stabbiliti bħala fakultattivi fil-Parti 2** tal-Anness III jew miżuri li jkollhom **effett ta' mitigazzjoni** ekwivalenti.

- 3. **L-Istati Membri għandhom jaġġornaw il-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja tagħhom tal-anqas kull erba' snin.**
- 4. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 3, il-politiki u l-miżuri għat-tnaqqis tal-emissjonijiet li jinsabu fil-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja għandhom jiġu aġġornati fi żmien **18-il xahar mill-preżentazzjoni tal-aħhar inventarju nazzjonali tal-emissjonijiet jew projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet jekk, skont id-data ppreżentata, l-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 4 ma jitharsux jew ikun hemm riskju ta' nuqqas ta' konformità**.

█

5. L-Istati Membri għandhom jikkonsultaw ***lill-pubbliku***, f'konformità mad-***Direttiva 2003/35/KE***, u lill-awtoritajiet kompetenti li, minhabba r-responsabbiltajiet ambjentali speċifiċi tagħhom fil-qasam tat-tniġġis, il-kwalità u l-ġestjoni tal-arja fil-livelli kollha, x'aktarx li jiġu milquta mill-implimentazzjoni tal-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja, dwar l-abbozzi tal-programmi nazzjonali tagħhom ta' kontroll tat-tniġġis tal-arja u kwalunkwe aġġornament sinifikanti qabel il-finalizzazzjoni ta' daww il-programmi.
6. Fejn adatt, għandhom ***isiru*** konsultazzjonijiet transkonfinali.
7. Il-Kummissjoni għandha tiffaċilita l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja, fejn adatt, permezz ta' skambju ta' prattiki tajba.
8. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 16 sabiex temenda din id-Direttiva fir-rigward tal-adattament tal-Parti 2 tal-Anness III għall-***iżviluppi, inkluż*** progress tekniku, ***fi hdan il-qafas tal-Konvenzjoni LRTAP***.
9. Il-Kummissjoni tista' tistabbilixxi gwida dwar l-elaborazzjoni u l-implimentazzjoni ta' programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja.
10. Il-Kummissjoni ***għandha*** tispeċifika wkoll ***permezz ta' atti ta' implimentazzjoni***, il-format **■ tal-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja ■**. ***Daww*** l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 17.

Artikolu 7
Appoġġ finanzjarju

Il-Kummissjoni ghandha tagħmel hilitha biex tiffaċilita l-aċċess għal fondi eżistenti tal-Unjoni, f'konformità mad-dispożizzjonijiet legali li jirregolaw dawk il-fondi, sabiex tappoġġa l-miżuri li għandhom jittiehdu bil-hsieb li jkun hemm konformità mal-oġettivi ta' din id-Direttiva.

Dawk il-fondi tal-Unjoni jinkludu l-finanzjament disponibbli attwali u futur skont, fost oħrajn:

- (a) il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni;*
- (b) il-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej, inkluż il-finanzjament rilevanti fil-qafas tal-politika agrikola komuni;*
- (c) strumenti għall-finanzjament ta' azzjoni għall-ambjent u l-klima bħall-programm LIFE.*

Il-Kummissjoni ghandha tevalwa l-possibbiltà li jinholq punt ta' kuntatt waħdieni, fejn kwalunkwe parti interessata tkun tista' tivverifika faċilment id-disponibbiltà ta' fondi tal-Unjoni, u l-proċeduri ta' aċċess relatati, għal proġetti li jindirizzaw tħassib dwar it-tniġġis tal-arja.

Artikolu 8

Inventarji u projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet, u rapporti tal-inventarju informattivi

1. L-Istati Membri għandhom jippreparaw u jaġġornaw kull sena l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet għall-inkwinanti stabbiliti fit-Tabella A tal-Anness I, f'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fiha.

L-Istati Membri **jistgħu** jhejju u jaġġornaw ta' kull sena l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet għall-inkwinanti stabbiliti fit-Tabella B tal-Anness I, f'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fiha.

2. L-Istati Membri għandhom ihejju u jaġġornaw kull **erba'** snin inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet spazjalment diżaggregati **u** inventarji ta' sorsi lokalizzati kbar u, **kull sentejn**, projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet ta' inkwinanti stabbiliti fit-Tabella C tal-Anness I, f'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fiha.

3. L-Istati Membri għandhom ifasslu rapport tal-inventarju informattiv li għandu jakkompanja l-inventarji u l- projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet imsemmija fil-paragrafi 1 u 2, f'konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fit-Tabella D tal-Anness I.

- █
4. L-Istati Membri li jagħzlu flessibbiltà skont l-Artikolu 5 █ għandhom jinkludu l-informazzjoni **li turi li l-użu ta' dik il-flessibbiltà jissodisfa l-kondizzjonijiet rilevanti** stabbiliti fl-Artikolu 5(1) u fil-Parti 4 tal-Anness IV **jew fl-Artikolu 5 (2), (3) jew (4) fejn applikabbli**, fir-rapport tal-inventarju informattiv tas-sena konċernata █ .

5. L-Istati Membri għandhom ***ihejju u jaġġornaw*** l-inventarji ***nazzjonali*** tal-emissjonijiet, (inkluż ***jekk ikun adatt*** l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet aġġustati), il-proġettazzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet, inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet spazjalment diżaggregati, inventarji ta' sorsi lokalizzati kbar u r-rapporti tal-inventarju informattivi li jakkumpanjawhom f'konformità mal-Anness IV.
6. Il-Kummissjoni, bl-assistenza tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, għandha ta' kull sena ***thejji*** u taġġorna inventarji tal-emissjonijiet fl-Unjoni kollha rapport tal-inventarju informattiv kif ukoll kull sentejn, projezzjonijiet tal-emissjonijiet fl-Unjoni kollha u, kull erba' snin, inventarji tal-Unjoni kollha tal-emissjonijiet spazjalment diżaggregati, għall-inkwinanti kollha msemmija fl-Anness I, fuq il-bażi tal-informazzjoni msemmija fil-paragrafi 1, 2 u ***3 ta' dan l-Artikolu***.
7. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati b'konformità mal-Artikolu 16 sabiex temenda din id-Direttiva fir-rigward tal-adattament tal-Anness I **■** u l-Anness IV għall-***iżviluppi, inkluż*** progress tekniku u xjentifiku, ***fi hdan il-qafas tal-Konvenzjoni LRTAP***.

Artikolu 9

Monitoraġġ tal-impatti tat-tniġġis tal-arja

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw **■** il-monitoraġġ ta' impatti negattivi tat-tniġġis tal-arja *fuq l-ekosistemi abbażi ta' netwerk ta' siti ta' monitoraġġ li jkun jirrappreżenta t-tipi ta' ekosistemi tagħhom tal-ilma helu, il-habitati naturali u seminaturali u l-foresti, filwaqt li jieħdu approċċ kosteffikaċi u bbażat fuq ir-riskji.*

Għal dak l-għan, l-Istati Membri għandhom **jikkoordinaw ma'** programmi ta' monitoraġġ oħra stabbiliti **skont** il-leġislazzjoni tal-Unjoni **■** inkluż id-Direttiva 2008/50/KE **■**, id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ **u d-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE² u, jekk adatt, il-Konvenzjoni LRTAP u**, fejn adatt, **jużaw data miġbura taht dawk il-programmi.**

Sabiex jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri jistgħu jużaw l-indikaturi fakultattivi ta' monitoraġġ elenkati fl-Anness V.

- 2 **Il-metodoloġiji stabbiliti fil-Konvenzjoni LRTAP u l-Manwali tagħha għall-Programmi Internazzjonali ta' Kooperazzjoni jistgħu jintużaw meta tingabar u tiġi rrapportata l-informazzjoni elenkata fl-Anness V.**
3. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati b'konformità mal-Artikolu 16 sabiex temenda din id-Direttiva fir-rigward tal-adattament tal-Anness V għall-progress tekniku u xjentifiku **u għall-iżviluppi fi hdan il-qafas tal-Konvenzjoni LRTAP.**

¹ Id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1).

² **Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-habitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).**

Artikolu 10
Rappurtar mill-Istati Membri

1. L-Istati Membri għandhom jipprovdu l-**ewwel** programm nazzjonali tagħhom għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja lill-Kummissjoni sa ... [27 xahar wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva] █ .

Meta programm nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja jiġi aġġornat skont l-Artikolu 6(4), l-Istat Membru kkonċernat għandu **jipprovdi l-programm aġġornat** lill-Kummissjoni █ fi żmien xahrejn.

Il-Kummissjoni għandha teżamina l-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja u l-aġġornamenti tagħhom fid-dawl tar-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 4(2) u l-Artikolu 6.

2. L-Istati Membri għandhom █ jipprovdu l-inventarji u l- projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet, l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet spazjalment diżaggregati, l-inventarji ta' sorsi lokalizzati kbar u r-rapporti tal-inventarju informattivi tagħhom imsemmija fl-Artikolu 8(1), (2) u (3) u, fejn rilevanti, fl-Artikolu 8 █ (4), lill-Kummissjoni u lill-Aġenzija Ewropea għall-**Ambjent** f'konformità mad-dati tar-rappurtar stabbiliti fl-Anness I.

Dan ir-rappurtar għandu jkun konsistenti mar-rappurtar lis-Segretarjat tal-Konvenzjoni LRTAP.

█

3. Il-Kummissjoni, assistita mill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, u ***f'konsultazzjoni mal-Istati Membri kkonċernati***, għandha ▮ tirrieżamina d-data dwar l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet ***fl-ewwel sena ta' rappurtar u regolarment wara dan***. Dak ir-rieżami għandu jinvolvi dan li ġej:
- (a) kontrolli li jivverifikaw it-trasparenza, il-preċiżjoni, il-konsistenza, il-komparabbiltà u l-kompletezza tal-informazzjoni ppreżentata;
 - (b) kontrolli biex jiġu identifikati każijiet fejn id-data tal-inventarju tithejja b'mod li mhux konsistenti mar-rekwiziti stabbiliti skont il-liġi internazzjonali, b'mod partikolari skont il-Konvenzjoni LRTAP;
 - (c) fejn adatt, il-kalkolu tal-korrezzjonijiet tekniċi meħtieġa li jirriżultaw, f'konsultazzjoni mal-***Istat Membru kkonċernat***.

Fejn l-Istat Membru kkonċernat u l-Kummissjoni ma jkunux jistgħu jilhqu qbil dwar il-ħtieġa jew dwar il-kontenut tal-korrezzjonijiet tekniċi skont il-punt (c), il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjoni li tistabbilixxi l-korrezzjonijiet tekniċi li għandhom jiġu applikati mill-Istat Membru kkonċernat.

4. L-Istati Membri għandhom jirrapportaw l-informazzjoni li ġejja msemmija fl-Artikolu 9 lill-Kummissjoni u lill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent:

- (a) sa ... [18-il xahar wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva] u kull erba' snin minn hemm 'il quddiem, il-post fejn jinsabu s-siti tal-monitoraġġ u l-indikaturi **■** assoċjati **li jintużaw għall-monitoraġġ tal-impatti tat-tniġġis tal-arja;** u
- (b) **sa ...** [30 xahar wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva] u kull erba' snin minn hemm 'il quddiem, **id-data ta' monitoraġġ imsemmija fl-Artikolu 9 .**

Artikolu 11

Rapporti mill-Kummissjoni

1. Il-Kummissjoni għandha, **sa ... [39 xahar wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva] u kull erba' snin minn hemm 'il quddiem,** tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-progress **li jkun sar fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva,** inkluż valutazzjoni tal-kontribut tagħha għall-ksib tal-oġettivi **msemmija fl-Artikolu 1, inkluż:**

■

(a) **progress lejn:**

- (i) **il-livelli ta' emissjonijiet indikattivi u l-impenji għat-tnaqqis ta' emissjonijiet imsemmija fl-Artikolu 4 u, fejn applikabbli, ir-raġunijiet għal kwalunkwe nuqqas ta' ksib;**

- (ii) *il-livelli ta' kwalità tal-arja fl-ambjent f'konformità mal-linji gwida dwar il-kwalità tal-arja ppubblikati mill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Sahha;*
 - (iii) *l-objettivi tal-Unjoni dwar il-bijodiversità u l-ekosistemi f'konformità mas-7 Programm ta' Azzjoni Ambjentali;*
- (b) *l-identifikazzjoni ta' miżuri ulterjuri meħtieġa fil-livell tal-Unjoni u tal-Istati Membri biex jinkisbu l-objettivi msemmija fil-punt (a);*
 - (c) *l-użu ta' fondi tal-Unjoni biex jiġu appoġġati l-miżuri mehuda bil-hsieb li jkun hemm konformità mal-objettivi ta' din id-Direttiva;*
 - (d) *ir-riżultati tal-eżami tal-Kummissjoni tal-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja u l-aġġornamenti taġħhom skont it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 10(1);*
 - (e) *evalwazzjoni tal-impatti fuq is-saħħa, dawk ambjentali u soċjoekonomiċi ta' din id-Direttiva.*
2. *Fejn ir-rapport jindika li n-nuqqas ta' ksib tal-livelli indikattivi ta' emissjonijiet u impenji ta' tnaqqis ta' emissjonijiet imsemmijin fl-Artikolu 4 jista' jkun riżultat ta' leġislazzjoni ineffettiva tal-Unjoni dwar il-kontroll tat-tniġġis tal-arja fuq il-bażi tas-sors, inkluż l-implimentazzjoni taġħha fil-livell tal-Istati Membri, il-Kummissjoni għandha, fejn adatt, tinvestiga l-ħtieġa għal azzjoni ulterjuri filwaqt li tikkunsidra wkoll l-impatti settorjali tal-implimentazzjoni. Fejn adatt, il-Kummissjoni għandha tippreżenta proposti leġislattivi, inkluż leġislazzjoni ġdida dwar il-kontroll tat-tniġġis tal-arja fuq il-bażi tas-sors, sabiex tiġi żgurata l-konformità mal-impenji ta' din id-Direttiva.*

Artikolu 12

Forum Ewropew dwar l-Arja Nadifa

Il-Kummissjoni ghandha tistabbilixxi Forum Ewropew dwar l-Arja Nadifa biex jinghata kontribut għall-gwida u tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni koordinata tal-legislazzjoni u l-politiki tal-Unjoni relatati mat-titjib tal-kwalità tal-arja, li jlaqqa' l-partijiet interessati kollha inkluż l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri fil-livelli rilevanti kollha, il-Kummissjoni, l-industrija, is-soċjetà ċivili u l-komunità xjentifika f'intervalli regolari. Fil-Forum Ewropew dwar l-Arja Nadifa ghandu jsir skambju tal-esperjenza u l-prattiki tajba, inkluż dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet mit-tishin domestiku u t-trasport bit-triq, li jistgħu jinfurmaw u jsahhu l-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja u l-implimentazzjoni tagħhom.

Artikolu 13

Reviżjoni

- 1. Fuq il-bażi tar-rapporti msemmija fl-Artikolu 11(1), il-Kummissjoni ghandha tirrevedi din id-Direttiva sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2025 bil-hsieb li jiġi ssalvagwardjat il-progress lejn il-ksib tal-oġġettivi msemmija fl-Artikolu 1(2), b'mod partikolari billi jitqies il-progress xjentifiku u tekniku u l-implimentazzjoni tal-politiki tal-Unjoni dwar il-klima u l-enerġija.*

Jekk ikun adatt, il-Kummissjoni ghandha tippreżenta proposti legiſlattivi għal impenji dwar it-tnaqqis fl-emissjonijiet għall-perijodu wara l-2030.

2. *Fir-rigward tal-ammonijaka, il-Kummissjoni, fir-revizjoni tagħha, għandha tevalwa b'mod partikolari:*
- (a) *l-evidenza xjentifika l-aktar reċenti*';
 - (b) *aġġornamenti tad-Dokument ta' Gwida tal-UNECE dwar il-Prevenzjoni u t-Tnaqqis ta' Emissjonijiet tal-Ammonijaka minn sorsi agrikoli tal-2014 (id- "Dokument ta' Gwida dwar l-Ammonijaka")¹, il-Kodiċi Qafas tal-UNECE għall-Prattika Agrikola Tajba² għat-Tnaqqis ta' Emissjonijiet tal-Ammonijaka, kif riveduti l-aħhar fl-2014;*
 - (c) *aġġornamenti tal-Ahjar Metodi Tekniċi Disponibbli kif iddefiniti fil-punt (10)fl-Artikolu 3(10) tad-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³;*
 - (d) *miżuri agroambjentali fil-qafas tal-politika agrikola komuni.*
3. *Fuq il-bażi tal-emissjonijiet nazzjonali rappurtati tal-merkurju l-Kummissjoni għandha tivvaluta l-impatt tagħhom fuq il-ksib tal-oġġettivi stabbiliti fl-Artikolu 1(2) u għandha tikkunsidra miżuri biex jitnaqqsu dawk l-emissjonijiet, u jekk adatt, tippreżenta proposta legiżlattiva.*

¹ Id-Deċiżjoni 2012/11, ECE/EB/AIR/113/Add. 1.

² Id-Deċiżjoni ECE/EB.AIR/127, paragrafu 36e.

³ Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

Artikolu 14

Aċċess għall-informazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom, b'konformità mad-Direttiva 2003/4/KE, jiżguraw it-tixrid attiv u sistematiku fost il-pubbliku tal-informazzjoni li ġejja billi tippubblikaha fuq sit web li jista' jiġi aċċessat mill-pubbliku:
 - (a) il-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja u kwalunkwe aġġornamenti;
 - (b) l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet, (inkluż, fejn applikabbli, l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet aġġustati), il- projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet, r-rapporti tal-inventarju informattivi u rapporti u informazzjoni addizzjonali pprovduti lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 10.
2. Il-Kummissjoni, f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 1367/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, għandha tiżgura t-tixrid attiv u sistematiku fost il-pubbliku ta' inventarji u projezzjonijiet tal-emissjonijiet fl-Unjoni kollha, kif ukoll rapporti tal-inventarju informattivi fuq sit web li jista' jiġi aċċessat mill-pubbliku.

¹ *Ir-Regolament (KE) Nru 1367/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Settembru 2006 dwar l-applikazzjoni għall-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità tad-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni ta' Aarhus dwar l-Aċċess għall-Infomazzjoni, il-Parteċipazzjoni tal-Pubbliku fit-Tehid ta' Deċiżjonijiet u l-Aċċess għall-Ġustizzja fi Kwistjonijiet Ambjentali (ĠU L 264, 25.09.2006, p. 13).*

3. *Il-Kummissjoni għandha tippubblika fuq is-sit web tagħha:*

- (a) *is-suppożizzjonijiet sottostanti kkunsidrati għal kull Stat Membru għad-definizzjoni tal-potenzjal ta' tnaqqis ta' emissjonijiet nazzjonali tagħhom użat għat-thejjija ta' TSAP 16;*
- (b) *il-lista ta' leġislazzjoni rilevanti tal-Unjoni dwar il-kontroll tat-tniġġis tal-arja fuq il-bażi tas-sors; u*
- (c) *ir-riżultati tal-eżami msemmi fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 10(1).*

Artikolu 15

Kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u koordinazzjoni fi ħdan organizzazzjonijiet internazzjonali

L-Unjoni u l-Istati Membri għandhom, kif adatt, ifittxu li, ***minghajr preġudizzju għall-Artikolu 218 tat-TFUE***, ikun hemm kooperazzjoni bilaterali u multilaterali ma' pajjiżi terzi u koordinazzjoni fi ħdan organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti bħall-Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ambjent (UNEP), l-UNECE, ***l-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agricoltura tan-Nazzjonijiet Uniti (FAO)***, l-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (OMI) u l-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO), inkluż permezz tal-iskambju ta' informazzjoni dwar ir-riċerka u l-iżvilupp tekniku u xjentifiku, bl-għan li tittejjeb il-bażi għal-***iffacilitar tat***-tnaqqis tal-emissjonijiet.

Artikolu 16
Eżercizzju tad-delega

1. Il-Kummissjoni qed tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati bil-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-**■** setgħa ***li jiġu adottati atti delegati*** msemmija fl-Artikoli 6(8), 8(7) u 9(3) għandha tingħata lill-Kummissjoni għal ***perijodu ta' hames snin mill-31 ta' Diċembru 2016. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport fir-rigward tad-delega ta' setgħa mhux iktar tard minn disa' xhur qabel it-tmiem tal-perijodu ta' hames snin. Id-delega ta' setgħa għandha tiġi estiża awtomatikament għal perijodi ta' żmien identiċi, sakemm il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill ma joġġezzjonawx għal tali estensjoni mhux iktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perijodu.***
3. Id-delega ta' setgħa msemmija fl-Artikoli 6(8), 8(7) u 9(3) tista' tiġi revokata fi kwalunkwe hin mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' ***revoka*** għandha ttejjem id-delega ta' setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Hija għandha tidhol fis-seħh l-għada tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fiha. Hija ma għandhiex taffettwa l-validità tal-atti delegati li jkunu diġà fis-seħh.
4. Qabel ma' tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti innominati minn kull Stat Membru skont il-principji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet.

5. Malli tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. Att delegat adottat skont l-Artikoli 6(8), 8(7) u 9(3) għandu jidhol fis-seħh biss jekk ma tiġi espressa ebda oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien perijodu ta' xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn informaw lill-Kummissjoni li mhumiex ser joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew *tal*-Kunsill.

Artikolu 17

Proċedura ta' Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandu jassistiha l-Kumitat dwar il-Kwalità tal-Arja fl-Ambjent stabbilit bl-Artikolu 29 tad-Direttiva 2008/50/KE. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Fejn il-Kumitat ma jagħti ebda opinjoni, il-Kummissjoni ma għandhiex tadotta l-abbozz ta' att ta' implimentazzjoni u għandu japplika t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 18

Pieni

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-pieni applikabbli għal ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skont din id-Direttiva u għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li dawk il-pieni jiġu implimentati. Il-pieni previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

Artikolu 19

Emenda għad-Direttiva 2003/35/KE

Fl-Anness I tad-Direttiva 2003/35/KE, għandu jiżdied il-punt li ġej:

"(g) L-Artikolu 6(1) tad-Direttiva (UE) 2016/,, tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-... dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u li thassar id-Direttiva 2001/81/KE*⁺.

* ĠU L XX ta' XX.XX.XXXX, p. X).".

⁺ ĠU: Dahhal in-numru ta' din id-Direttiva fit-test u r-referenza tal-ĠU ta' din id-Direttiva fin-nota ta' qiegħ il-paġna.

Artikolu 20
Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idaħħlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex ikun hemm konformità ma' din id-Direttiva *sa...* [18-il xahar wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva].

B'deroga mill-ewwel subparagrafu, l-Istati Membri għandhom idaħħlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex ikunu f'konformità mal-Artikolu 10(2) sal-15 ta' Frar 2017.

L-Istati Membri għandhom minnufih jgħarrfu lill-Kummissjoni f'dak ir-rigward.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati minn referenza bħal din meta jiġu ppubblikati uffiċjalment. Il-metodi li bihom issir tali referenza għandha tkun stabbilita mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-testi tal-miżuri ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jaddottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 21

Thassir u dispożizzjonijiet transizzjonali

1. Id-Direttiva 2001/81/KE hija mhassra b'effett minn ... [18-il xahar wara d-data tad-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva].

B'deroga mill-ewwel subparagrafu:

- (a) *l-Artikoli 1u 4 u l-Anness I* tad-Direttiva 2001/81/KE għandhom jibqgħu japplikaw sal-31 ta' Diċembru 2019;
- (b) l-Artikoli 7 u 8 u l-Anness III tad-Direttiva 2001/81/KE għandhom jithassru fil-31 ta' Diċembru 2016.

■

Ir-referenzi għad-Direttiva mhassra għandhom jinftiehm u bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni stabbilita fl-Anness VI.

2. Sal-31 ta' Diċembru 2019, l-Istati Membri jistgħu japplikaw l-Artikolu 5(I) ta' din id-Direttiva b'rabta mal-livelli massimi skont l-Artikolu 4 u l-Anness I għad-Direttiva 2001/81/KE.

Artikolu 22
Dhul fis-seħħ

Din id-Direttiva ghandha tidhol fis-seħħ fil-31 ta' Diċembru 2016.

Artikolu 23
Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi ,

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President

ANNEX I

MONITORAĠĠ U RAPPORTAR TA' EMISSJONIJIET FL-ARJA

Tabella A. Rekwiżiti ta' rapportar annwali tal-emissjonijiet kif imsemmi fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 8(1)

Element	Inkwinanti	Serje kronoloġika	Dati tar-rapportar
Emissjonijiet nazzjonali totali skont il-kategorija tas-sorsi tal-NFR ¹ ■ *	<ul style="list-style-type: none"> – SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, CO – metalli tqal (Cd, Hg, Pb)** – POPs*** (total ta' PAHs, ta' benzo(a)piren, benzo(b)fluworanten, benzo(k)fluworanten, indeno(1,2,3-cd)piren, diossini/furani, PCBs, HCB) 	Annwali, mill-1990 sas-sena ta' rapportar nieqes 2 (X-2)	15 ta' Frar*****
Emissjonijiet nazzjonali totali skont il-kategorija tas-sorsi tal-NFR *	– PM _{2,5} , PM ₁₀ *** ^u , <i>jekk disponibbli</i> , BC.	Annwali, mill-2000 sas-sena ta' rapportar nieqes 2 (X-2)	15 ta' Frar*****
■	■	■	■

¹ Nomenklatura għar-rapportar (NFR) skont kif stipulat mill-Konvenzjoni LRTAP.

I

** emissjonijiet naturali għandhom jiġu rrapportati skont il-metodoloġiji tal-Konvenzjoni LRTAP u l-gwida għall-inventarju tal-emissjonijiet ta' inkwinanti tal-arja tal-EMEP/EEA. Ma għandhomx ikunu inklużi f'totali nazzjonali u għandhom jiġu rrapportati separatament.*

*** Cd (kadmju), Hg (merkurju), Pb (ċomb).*

**** POPs (inkwinanti organiċi persistenti).*

***** "PM₁₀" tfisser partiċelli b'dijametru aerodinamiku daqs jew anqas minn 10 mikrometri (µm).*

****** Sottomissjonijiet mill-ġdid minhabba żbalji għandhom isiru wara mhux aktar tard minn erba' ġimgħat u għandhom jinkludu spjegazzjoni ċara dwar il-bidliet li jkunu saru.*

Tabella B. Rekwiziti ta' rappurtar annwali tal-emissjonijiet kif imsemmi fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8(1)

Element	Inkwinanti	Serje kronoloġika	Data tar-rappurtar
Emissjonijiet nazzjonali totali skont il-kategorija tas-sorsi tal-NFR *	<ul style="list-style-type: none"> – metalli tqal (As, Cr, Cu, Ni, Se u Zn u l-komposti tagħhom)** – TSP*** 	Annwali, mill-1990 (2000 għal TSP,) sas-sena ta' rappurtar nieqes 2 (X-2)	15 ta' Frar

* *emissjonijiet naturali għandhom jiġu rrappurtati skont il-metodoloġiji tal-konvenzjoni LRTAP u l-gwida għall-inventarju tal-emissjonijiet ta' inkwinanti tal-arja tal-EMEP/EEA. Ma għandhomx ikunu inklużi f'totali nazzjonali u għandhom jiġu rappurtati separatament.*

** As (arseniku), Cr (kromju), Cu (ram), Ni (nikil), Se (selenju), Zn (zingu).

*** TSP (total ta' partikoli sospizi).

█

Tabella C. Rekwiżiti ta' rappurtar dwar l-emissjonijiet u l-projezzjonijiet kif imsemmi fl-Artikolu 8(2)

Element	Inkwinianti	Serje kronoloġika / snin ta' mira	Dati tar-rappurtar
Data nazzjonali dwar l-emissjonijiet imqassma fi grilji skont il-kategorija tas-sorsi (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> – SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5} – metalli tqal (Cd, Hg, Pb), – POPs (total ta' PAHs, HCB, PCBs, diossini/furani) – BC (jekk disponibbli) 	<p><i>Kull erba' snin</i> għas-sena ta' rappurtar nieqes 2 (X-2) <i>mill-2017</i></p>	1 ta' Mejju *
Sorsi Lokalizzati Kbar (LPS) skont il-kategorija tas-sorsi (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> – SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5}, – metalli tqal (Cd, Hg, Pb), – POPs (total ta' PAHs, HCB, PCBs, diossini/furani) – BC (jekk disponibbli) 	<p><i>Kull erba' snin</i> għas-sena ta' rappurtar nieqes 2 (X-2) <i>mill-2017</i></p>	1 ta' Mejju *
Emissjonijiet proġettati, aggregati skont l-NFR	SO ₂ , NO _x , NH ₃ , NMVOC, PM _{2,5} u, <i>jekk disponibbli, BC</i>	<p>Kull sentejn ■, li jkopru <i>s-snin ta' projezzjoni 2020, 2025, 2030 u, fejn disponibbli, 2040 u 2050</i> <i>mill-2017</i></p>	15 ta' Marzu

I	I		I
---	---	--	---

* Sottomissjonijiet mill-ġdid minhabba żbalji għandhom isiru fi żmien erba' ġimgħat u għandhom jinkludu spjegazzjoni ċara dwar il-bidliet li jkunu saru.

Tabella D. Rekwiziti ta' rappurtar annwali dwar ir-rapport tal-inventarju informattiv kif imsemmi fl-Artikolu 8(3)

Element	Inkwinnanti	Serje kronoloġika / snin ta' mira	Dati tar-rappurtar
Rapport tal-Inventarju Informattiv	<ul style="list-style-type: none"> – SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, CO, ■, PM_{2,5}, PM₁₀ ■; – metalli tqal (Cd, Hg, Pb ■) <i>u BC</i>; – POPs (total ta' PAHs, benzo(a)piren, benzo(b)fluworanten, benzo(k)fluworanten, indeno(1,2,3-cd)piren, diossini/furani, PCBs, HCB); – <i>Jekk disponibbli, metalli tqal (As, Cr, Cu, Ni, Se u Zn u l-komposti tagħhom) u TSP</i> 	<p style="text-align: center;">Is-snin kollha (kif indikat fit-tabelli A-B-C)</p>	<p style="text-align: center;">15 ta' Marzu</p>

ANNEX II

IMPENJI NAZZJONALI GĦAT-TNAQQIS TA' EMISSJONIJIET

Tabella A: Impenji għat-tnaqqis ta' emissjonijiet għad-diossidu tal-kubrit (SO₂), ossidi tan-nitroġenu (NO_x) u komposti volatili organiċi mhux metaniċi (NMVOC). L-impenji għat-tnaqqis għandhom is-sena 2005 bħala s-sena bażi, u għat-trasport bit-triq, japplikaw għal emissjonijiet ikkalkulati fuq il-bażi ta' karburanti mibjugħa*.

Stat Membru	Tnaqqis ta' SO ₂ imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' NO _x imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' NMVOC imqabbel mal-2005		
	Għal kwalun kwe sena mill-2020 sal-2029		Għal kwalun kwe sena mill-2030	Għal kwalun kwe sena mill-2020 sal-2029		Għal kwalunkw e sena mill-2030	Għal kwalun kwe sena mill-2020 sal-2029		Għal kwalunkw e sena mill-2030
Belġju	43%		66%	41%		59%	21%		35%
Bulgarija	78%		88%	41%		58%	21%		42%
Repubblika Ċeka	45%		66%	35%		64%	18%		50%
Danimarka	35%		59%	56%		68%	35%		37%
Ġermanja	21%		58%	39%		65%	13%		28%
Estonja	32%		68%	18%		30%	10%		28%

Stat Membru	Tnaqqis ta' SO ₂ imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' NO _x imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' NMVOC imqabbel mal-2005		
	Għal kwalun kwe sena mill- 2020 sal- 2029		Għal kwalun kwe sena mill- 2030	Għal kwalun kwe sena mill- 2020 sal- 2029		Għal kwalunkw e sena mill-2030	Għal kwalun kwe sena mill- 2020 sal- 2029		Għal kwalunkw e sena mill-2030
Greċja	74%		88%	31%		55%	54%		62%
Spanja	67%		88%	41%		62%	22%		39%
Franza	55%		77%	50%		69%	43%		52%
Kroazja	55%		83%	31%		57%	34%		48%
Irlanda	65%		85%	49%		69%	25%		32%
Italja	35%		71%	40%		65%	35%		46%
Ċipru	83%		93%	44%		55%	45%		50%

Stat Membru	Tnaqqis ta' SO ₂ imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' NO _x imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' NMVOC imqabbel mal-2005		
	Għal kwalun kwe sena mill- 2020 sal- 2029		Għal kwalun kwe sena mill- 2030	Għal kwalun kwe sena mill- 2020 sal- 2029		Għal kwalunkw e sena mill-2030	Għal kwalun kwe sena mill- 2020 sal- 2029		Għal kwalunkw e sena mill-2030
Latvja	8%		46%	32%		34%	27%		38%
Litwanja	55%		60%	48%		51%	32%		47%
Lussemburgu	34%		50%	43%		83%	29%		42%
Ungerija	46%		73%	34%		66%	30%		58%
Malta	77%		95%	42%		79%	23%		27%
Netherlands	28%		53%	45%		61%	8%		15%
Awstrija	26%		41%	37%		69%	21%		36%
Polonja	59%		70%	30%		39%	25%		26%
Portugall	63%		83%	36%		63%	18%		38%
Rumanija	77%		88%	45%		60%	25%		45%
Slovenja	63%		92%	39%		65%	23%		53%
Slovakkja	57%		82%	36%		50%	18%		32%
Finlandja	30%		34%	35%		47%	35%		48%
Żvezja	22%		22%	36%		66%	25%		36%

Stat Membru	Tnaqqis ta' SO ₂ imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' NO _x imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' NMVOC imqabbel mal-2005		
	Għal kwalun kwe sena mill- 2020 sal- 2029		Għal kwalun kwe sena mill- 2030	Għal kwalun kwe sena mill- 2020 sal- 2029		Għal kwalunkw e sena mill-2030	Għal kwalun kwe sena mill- 2020 sal- 2029		Għal kwalunkw e sena mill-2030
Renju Unit	59%		88%	55%		73%	32%		39%
UE 28	59%		79%	42%		63%	28%		40%

* *L-Istati Membri li għandhom l-għażla li jużaw it-total nazzjonali tal-emissjonijiet kif ikkalkulat abbażi tal-karburanti użati bhala bażi għall-konformità skont il-Konvenzjoni LRTAP jistgħu jzommu dik l-għażla sabiex jiżguraw koerenza bejn il-liġi internazzjonali u tal-Unjoni.*

Tabella B: Impenji għat-tnaqqis ta' emissjonijiet għall-ammonijaka (NH₃) u particelli fini (PM_{2,5}). L-impenji għat-tnaqqis għandhom is-sena 2005 bħala s-sena bażi, u għat-trasport bit-triq, japplikaw għal emissjonijiet ikkalkulati fuq il-bażi ta' karburanti mibjugha*.

Stat Membru	Tnaqqis ta' NH ₃ imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' PM _{2,5} imqabbel mal-2005			■
	Għal kwalunkwe sena mill-2020 sal-2029		Għal kwalunkwe sena mill-2030	Għal kwalunkwe sena mill-2020 sal-2029		Għal kwalunkwe sena mill-2030	
Belġju	2%		13%	20%		39%	■
Bulgarija	3%		12%	20%		41%	■
Repubblika Ċeka	7%		22%	17%		60%	■
Danimarka	24%		24%	33%		55%	■
Ġermanja	5%		29%	26%		43%	■
Estonja	1%		1%	15%		41%	■
Greċja	7%		10%	35%		50%	■
Spanja	3%		16%	15%		50%	■
Franza	4%		13%	27%		57%	■
Kroazja	1%		25%	18%		55%	■
Irlanda	1%		5%	18%		41%	■
Italja	5%		16%	10%		40%	■
Ċipru	10%		20%	46%		70%	■

Stat Membru	Tnaqqis ta' NH ₃ imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' PM _{2,5} imqabbel mal-2005			█	
	Għal kwalunkwe sena mill-2020 sal-2029		Għal kwalunkwe sena mill-2030	Għal kwalunkwe sena mill-2020 sal-2029		Għal kwalunkwe sena mill-2030		█
Latvja	1%		1%	16%		43%		█
Litwanja	10%		10%	20%		36%		█
Lussemburgu	1%		22%	15%		40%		█
Ungerija	10%		32%	13%		55%		█

Stat Membru	Tnaqqis ta' NH ₃ imqabbel mal-2005			Tnaqqis ta' PM _{2,5} imqabbel mal-2005			█
	Għal kwalunkwe sena mill-2020 sal-2029		Għal kwalunkwe sena mill-2030	Għal kwalunkwe sena mill-2020 sal-2029		Għal kwalunkwe sena mill-2030	
Malta	4%		24%	25%		50%	█
Netherlands	13%		21%	37%		45%	█
Awstrija	1%		12%	20%		46%	█
Polonja	1%		17%	16%		58%	█
Portugall	7%		15%	15%		53%	█
Rumanija	13%		25%	28%		58%	█
Slovenja	1%		15%	25%		60%	█
Slovakkja	15%		30%	36%		49%	█
Finlandja	20%		20%	30%		34%	█
Żvezja	15%		17%	19%		19%	█
Renju Unit	8%		16%	30%		46%	█
UE 28	6%		19%	22%		49%	█

* *L-Istati Membri li għandhom l-għażla li jużaw it-total nazzjonali tal-emissjonijiet kif ikkalkulat abbażi tal-karburanti użati bhala bażi għall-konformità skont il-Konvenzjoni LRTAP jistgħu jzommu dik l-għażla sabiex jiżguraw koerenza bejn il-liġi internazzjonali u tal-Unjoni.*

ANNEX III

KONTENUT TAL-PROGRAMMI NAZZJONALI GHALL-KONTROLL TAT-TNIGĠIS TAL-ARJA MSEMMIJA FL-ARTIKOLI 6 u 10

PARTI 1

KONTENUT MINIMU TA' PROGRAMMI NAZZJONALI GHALL-KONTROLL TAT-TNIGĠIS TAL-ARJA

1. Il-programmi nazzjonali tal-bidu għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja msemmija fl-Artikoli 6 u 10 għandhom tal-inqas ikopru l-kontenut li ġej:
 - (a) il-qafas ta' politika nazzjonali dwar il-kwalità tal-arja u t-tniġġis li fil-kuntest tiegħu ġie żviluppat il-programm, inkluż:
 - (i) il-prijoritajiet tal-politika u r-relazzjoni tagħhom mal-prijoritajiet stabbiliti f'oqsma ta' politika rilevanti oħra, inkluż it-tibdil fil-klima ***u, meta jkun adatt, l-agrikoltura, l-industrija u t-trasport;***
 - (ii) ir-responsabbiltajiet attribwiti lill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali;
 - (iii) il-progress li sar mill-politiki u l-miżuri attwali fit-tnaqqis tal-emissjonijiet u t-titjib tal-kwalità tal-arja, u kemm dawn huma konformi mal-obbligi nazzjonali u tal-Unjoni;
 - (iv) l-evoluzzjoni ulterjuri proġettata f'każ li l-ebda bidla ma sseħħ fil-politiki u l-miżuri adottati diġà;

- (b) l-għażliet ta' politika meqjusa bħala li jikkonformaw mal-impenji għat-tnaqqis ta' emissjonijiet għall-perijodu bejn l-2020 u l-2029 u għall-2030 'il quddiem u l-livelli intermedji ta' emissjonijiet iddeterminati għall-2025 u li jikkontribwixxu biex itejbu aktar il-kwalità tal-arja, u l-analiżi tagħhom, inkluż il-metodu tal-analiżi; ***fejn ikunu disponibbli***, l-impatti individwali jew ikkombinati tal-politiki u l-miżuri ***dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet, il-kwalità tal-arja u l-ambjent*** u l-inċertezzi assoċjati magħhom;
 - (c) il-miżuri u l-politiki magħżula għall-adozzjoni, inkluż skeda taż-żmien għall-adozzjoni, l-implimentazzjoni u r-reviżjoni tagħhom u l-awtoritajiet kompetenti responsabbli;
 - (d) fejn ikun rilevanti, spjegazzjoni tar-raġunijiet għalfejn il-***livelli ta' emissjonijiet indikattivi għall-2025 ma jistgħux jintlaħqu mingħajr miżuri li jinvolvu spejjeż sproporzjonati***;
 - (e) ***fejn ikun rilevanti, rendikont tal-użu tal-flessibiltajiet stabbiliti fl-Artikolu 5 u kwalunkwe konsegwenza ambjentali li tirriżulta minn dan l-użu***;
 - (f) valutazzjoni ta' kif il-politiki u l-miżuri magħżula jiżguraw koerenza mal-pjanijiet u l-programmi stabbiliti f'oqsma oħra ta' politika rilevanti.
2. L-aġġornamenti tal-programmi nazzjonali għall-kontroll tat-tniġġis tal-arja msemmija fl-Artikoli 6 u 10 għandhom tal-inqas jinkludu:
- (a) valutazzjoni tal-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-programm, it-tnaqqis tal-emissjonijiet u t-tnaqqis tal-konċentrazzjonijiet;
 - (b) kwalunkwe tibdil sinifikanti fil-kuntest tal-politika, il-valutazzjonijiet, il-programm jew l-iskeda ta' żmien tal-implimentazzjoni tagħhom.

PARTI 2

**MIŻURI GĦAT-TNAQQIS TA' EMISSJONIJIET IMSEMMIJA FIT-TIENI
SUBPARAGRAFU TAL-ARTIKOLU 6(2)**

■ L-Istati Membri għandhom **jieħdu kont** tad-Dokument ta' Gwida dwar l-Ammonijaka rilevanti, u **għandhom jużaw** l-aqwa tekniki disponibbli ■ **skont id**-Direttiva 2010/75/UE ■ .

A. Miżuri biex jiġu kkontrollati l-emissjonijiet tal-ammonijaka

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu kodiċi nazzjonali konsultattiv ta' prattika **agrikola** tajba **għall-kontroll** tal-emissjonijiet tal-ammonijaka, **b'kont meħud** tal-Kodiċi Qafas tal-UNECE għal Prattika Agrikola Tajba għat-Tnaqqis tal-Emissjonijiet tal-Ammonja tal-**2014**, li jkopri tal-inqas it-temi li ġejjin:

- (a) il-ġestjoni tan-nitroġenu, b'kont meħud taċ-ċiklu **shih** tan-nitroġenu;
- (b) strateġiji għall-għalf tal-bhejjem;
- (c) **tekniki** b'emissjonijiet baxxi għat-tifrix tad-demel;
- (d) sistemi b'emissjonijiet baxxi għall-ħzin tad-demel;

- (e) sistemi b'emissjonijiet baxxi █ għall-postijiet fejn jinżammu l-animali;
- (f) *possibiltajiet biex jiġu limitati l-emissjonijiet tal-ammonijaka mill-użu ta' fertilizzanti minerali.*

█

2. L-Istati Membri *jistghu* jistabbilixxu baġit nazzjonali għan-nitroġenu biex jiġu sorveljati l-bidliet fit-telf ġenerali ta' nitroġenu reattiv mill-agrikoltura, inkluż l-ammonijaka, l-ossidu nitruż, l-ammonijaka, in-nitrati u n-nitriti, fuq il-bażi tal-prinċipji stabbiliti fid-Dokument Gwida dwar il-Baġits tan-Nitroġenu tal-UNECE¹.
3. L-Istati Membri għandhom *jipprojbixxu l-użu* tal-fertilizzanti tal-karbonat tal-ammonju *u jistghu* jnaqqsu l-emissjonijiet tal-ammonijaka mill-fertilizzanti inorganici billi jużaw il-metodi li ġejjin:

█

- (a) *is-sostituzzjoni* ta' fertilizzanti bbażati fuq l-urea █ bil-fertilizzanti bbażati fuq in-nitrat tal-ammonju;

¹ Deċiżjoni 2012/10, ECE/EB.AIR/113/Add 1.

- (b) fil-każ li l-fertilizzanti bbażati fuq l-urea jibqgħu jiġu applikati, ***l-użu*** ta' metodi li huwa ppruvat li jnaqqsu l-emissjonijiet tal-ammonijaka b'mhux anqas minn 30% meta mqabbel mal-metodu ta' referenza, kif speċifikat fid-Dokument ta' Gwida dwar l-Ammonijaka;
- (c) ***il-promozzjoni tas-sostituzzjoni ta' fertilizzanti inorganici b'fertilizzanti organici u, fejn jibqgħu jiġu applikati fertilizzanti inorganici, it-tixrid ta' dawn*** f'konformità mal-htigijiet previsti tal-ghalla jew il-bur li fuqhom qed jiġu applikati fir-rigward tan-nitroġenu u l-fosfru, filwaqt li jittiehed kont ukoll tal-kontenut eżistenti tan-nutrijenti fil-ħamrija u nutrijenti minn fertilizzanti oħra.

4. L-Istati Membri ***jistghu*** jnaqqsu l-emissjonijiet tal-ammonijaka mid-demel tal-irziezet billi jużaw il-metodi li ġejjin:

- (a) ***it-tnaqqis*** tal-emissjonijiet mill-applikazzjoni tad-demel likwidu u d-demel solidu fuq ir-raba' u l-bur, bl-użu ta' metodi li jnaqqsu l-emissjonijiet b'tal-inqas 30 % meta mqabbel mal-metodu ta' referenza deskritt fid-Dokument ta' Gwida dwar l-Ammonijaka u bil-kondizzjonijiet li ġejjin:
 - (i) ***jiferrxu biss*** demel u demel likwidu skont il-htigijiet previsti ta' nutrijent tal-ghalla jew il-bur li fuqhom qed jiġu applikati fir-rigward tan-nitroġenu u l-fosfru, filwaqt li jittiehed kont ukoll tal-kontenut eżistenti tan-nutrijenti fil-ħamrija u n-nutrijenti minn fertilizzanti oħra;

- (ii) **ma jiferrixx** demel u demel likwidu ■ meta l-art li fuqha jiġu applikati tkun mifqugħa bl-ilma, mġharrqa, iffriżata jew mġhottija bil-borra;
 - (iii) **jiġi applikat** id-demel likwidu li jinfirex fuq il-bur ■ bl-użu ta' trailing hose, trailing shoe jew permezz ta' injezzjoni fil-baxx jew fil-fond;
 - (iv) **jiġu inkorporati fil-hamrija d-demel** u d-demel likwidu li jinfirxu fuq ir-raba' li jinħadem ■ fl-ewwel erba' sigħat mit-tifrix;
- (b) **jitnaqqsu** l-emissjonijiet mill-ħażna tad-demel barra l-irziezet tal-annimali, billi jintużaw il-metodi li ġejjin:
- (i) għall-imħażen tad-demel likwidu mibnija wara l-1 ta' Jannar 2022, **bl-użu** ta' sistemi jew tekniki ta' ħzin b'emissjonijiet baxxi ■ li ġie ppruvat li jnaqqsu l-emissjonijiet tal-ammonijaka b'mhux inqas minn 60% meta mqabbel mal-metodu ta' referenza deskritt fid-dokument ta' gwida dwar l-ammonijaka, u b'mill-inqas 40% għall-imħażen eżistenti tad-demel likwidu;
 - (ii) **jiġu mġhottija** l-imħażen għad-demel solidu ■ ;
 - (iii) **jiġi żgurat** li l-azjendi agrikoli ■ jkollhom kapacità biżżejjed ta' ħzin tad-demel biex iferrxu d-demel matul dawk il-perijodi biss li huma xierqa għat-
tkabbir ta' uçuħ tar-raba' ;

- (c) ***jitnaqqsu*** l-emissjonijiet mill-irziezet tal-annimali, bl-użu ta' sistemi li huma magħrufa li jnaqqsu l-emissjonijiet tal-ammonijaka b'tal-inqas 20 % meta mqabbel mal-metodu ta' referenza deskritt fid-Dokument ta' Gwida dwar l-Ammonijaka;
- (d) ***jitnaqqsu*** l-emissjonijiet mid-demel, bl-użu ta' strategiji ta' għalf b'livelli baxxi ta' proteini u li huma magħrufa li jnaqqsu l-emissjonijiet tal-ammonijaka b'tal-inqas 10 % meta mqabbel mal-metodu ta' referenza deskritt fid-Dokument ta' Gwida dwar l-Ammonijaka.

B. Mizuri għat-tnaqqis tal-emissjonijiet biex jiġu kkontrollati l-emissjonijiet ta' particelli fini u ta' karbonju iswed

1. ***Minghajr preġudizzju għall-Anness II dwar il-kondizzjonalità tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹***, l-Istati Membri ***jistgħu*** jipprojbixxu l-ħruq fil-miftuħ fl-għelieqi ta' skart u fdal tal-ħsad agrikolu u ta' fdal tal-foresti.

L-Istati Membri għandhom jissorveljaw u jinforzaw l-implimentazzjoni ta' kwalunkwe projbizzjoni implimentata skont l-ewwel subparagrafu. Kwalunkwe eżenzjoni għal tali projbizzjoni għandha tkun limitata għal programmi preventivi biex jiġu evitati nirien bla kontroll, għall-kontroll ta' pesti, jew biex tithares il-bijodiversità.

2. L-Istati Membri ***jistgħu*** jistabbilixxu kodiċi konsultattiv nazzjonali ta' prattiki agrikoli tajbin għall-ġestjoni tajba tal-fdal tal-ħsad, abbażi tal-metodi li ġejjin:

(a) titjib tal-istruttura tal-ħamrija permezz tal-inkorporazzjoni tal-fdal tal-ħsad;

¹ ***Ir-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 352/78, (KE) Nru 165/94, (KE) Nru 2799/98, (KE) Nru 814/2000, (KE) Nru 1290/2005 u (KE) Nru 485/2008 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 549).***

- (b) tekniki mtejba għall-inkorporazzjoni tal-fdal tal-ħsad;
- (c) użu alternattiv tal-fdal tal-ħsad;
- (d) titjib tal-istatus tan-nutrijenti u tal-istruttura tal-ħamrija permezz tal-inkorporazzjoni tad-demel kif meħtiegħ għat-tkabbir ottimali tal-pjanti, biex b'hekk jiġi evitat il-ħruq tad-demel (demel tal-irziezet, tiben tal-firxa).

C. Il-prevenzjoni tal-impatti fuq azjendi agrikoli żgħar

Meta jieħdu l-miżuri deskritti fit-taqsimiet A u B, l-Istati Membri ***għandhom*** jiżguraw li jiġu kkunsidrati b'mod sħiħ l-impatti fuq l-azjendi agrikoli żgħar u mikro.

L-Istati Membri jistgħu, pereżempju, jeżentaw azjendi żgħar u mikro minn dawk il-miżuri fejn ikun xieraq u possibbli fid-dawl tal-impenji għat-tnaqqis ta' emissjonijiet.

█

ANNEX IV

IL-METODOLOGIJA GHAT-THEJJIJA U L-AGĠORNAMENT TAL-INVENTARJI U L- PROJEZZJONIJIET NAZZJONALI TAL-EMISSJONIJIET , IR-RAPPORTI TAL-INVENTARJU INFORMATTIVI U L-INVENTARJI NAZZJONALI TAL-EMISSJONIJIET AGĠUSTATI MSEMMIJA FL-ARTIKOLI 5 U 8

Għall-inkwinanti msemmija fl-Anness I, l-Istati Membri għandhom **jippreparaw** inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet, inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet agġustati **fejn rilevanti**, projezzjonijiet nazzjonali ta' emissjonijiet, inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet spazjalment diżaggregati, inventarji ta' sorsi lokalizzati kbar u rapporti tal-inventarju informattivi bl-użu ta' metodoloġiji adottati mill-Partijiet għall-Konvenzjoni LRTAP (Linji Gwida għar-Rappurtar tal-EMEP) u huma mitluba li jużaw il-Gwida tal-EMEP/EEA għall-inventarju tal-emissjonijiet ta' inkwinanti tal-arja (il-Gwida tal-EMEP/EEA) msemmija fih. Barra minn hekk, informazzjoni supplimentari, b' mod partikolari d-data tal-attivitajiet, meħtieġa għall-valutazzjoni tal-inventarji u l-projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet għandha tithejja skont l-istess linji gwida.

Id-dipendenza fuq il-Linji Gwida għar-Rappurtar tal-EMEP hija mingħajr preġudizzju għall-arranġamenti addizzjonali speċifikati f' dan l-Anness u għar-rekwiziti għan-nomenklatura tar-rappurtar, is-serje kronoloġika u d-dati tar-rappurtar speċifikati fl-Anness I.

PARTI 1

INVENTARJI NAZZJONALI ANNWALI TAL-EMISSJONIJIET

1. L-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet għandhom ikunu trasparenti, konsistenti, komparabbli, shaħ u precizi.

2. L-emissjonijiet mill-kategoriji ewlenin identifikati għandhom jiġu kkalkulati skont il-metodoloġiji definiti fil-Gwida tal-EMEP/EEA u bil-għan li tintuża l-metodoloġija ta' livell 2 jew oġġla (iddettaljata).

L-Istati Membri jistgħu jużaw metodoloġiji oħra kompatibbli u bbażati fuq ix-xjenza biex jistabbilixxu l-inventarji nazzjonali tal-emissjonijiet fejn daww il-metodoloġiji jagħtu stimi aktar preċiżi mill-metodoloġiji standard stabbiliti fil-Gwida tal-EMEP/EEA.

3. Għall-emissjonijiet mit-trasport, l-Istati Membri għandhom jikkalkulaw u jirrapportaw l-emissjonijiet konsistenti mal-bilanċi nazzjonali tal-enerġija kif rapportati lill-Eurostat.
4. L-emissjonijiet mit-trasport tat-triq għandhom jiġu kkalkulati u rrapportati abbażi tal-karburanti li jinbiegħu¹ fl-Istat Membru kkonċernat. Barra minn hekk, l-Istati Membri jistgħu wkoll jirrapportaw l-emissjonijiet mit-trasport tat-triq abbażi tal-karburanti użati jew abbażi tal-kilometri misjuqa fl-Istat Membru.
5. L-Istati Membri għandhom jirrapportaw l-emissjonijiet nazzjonali annwali tagħhom espressi fl-unità applikabbli speċifikata fil-mudell għar-rappurtar NFR tal-Konvenzjoni LRTAP.

¹ ***L-Istati Membri li għandhom l-għażla li jużaw it-total nazzjonali tal-emissjonijiet kif ikkalkulat abbażi tal-karburanti użati bhala bażi għall-konformità skont il-Konvenzjoni LRTAP jistgħu jzommu din l-għażla sabiex jiżguraw koerenza bejn il-liġi internazzjonali u tal-Unjoni.***

PARTI 2
PROJEZZJONIJIET NAZZJONALI TAL-EMISSJONIJIET

1. Il- projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet għandhom ikunu trasparenti, konsistenti, komparabbli, sħaħ u preċiżi u l-informazzjoni rappurtata għandha tinkludi tal-inqas dan li ġej:
 - (a) identifikazzjoni ċara tal-politiki u l-miżuri adottati u ppjanati inklużi fil- projezzjonijiet;
 - (b) *fejn adatt*, ir-rizultati tal-analizi tas-sensittività mwettqa għall- projezzjonijiet;
 - (c) deskrizzjoni tal-metodoloġiji, il-mudelli, is-suppożizzjonijiet sottostanti u l-parametri ewlenin ta' li jidhol u li johroġ.

2. Il- projezzjonijiet tal-emissjonijiet għandhom jiġu stmati u aggregati għas-setturi tas-sorsi rilevanti. L-Istati Membri għandhom jipprovdu proġettazzjoni “b’ miżuri” (miżuri adottati) u, fejn ikun rilevanti, projezzjoni “b’ miżuri addizzjonali” (miżuri ppjanati) projezzjoni għal kull inkwinant skont il-gwida stabbilita fil-Gwida tal-EMEP/EEA.

3. Il- projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet għandhom ikunu konsistenti mal-**■** inventarju nazzjonali annwali tal-emissjonijiet *għas-sena x-3* u mal- projezzjonijiet rappurtati skont ir-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.

¹ Ir-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar mekkaniżmu għall-monitoraġġ u r-rapportar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra u għar-rapportar ta' informazzjoni oħra relatata mat-tibdil fil-klima fil-livelli nazzjonali u tal-Unjoni u li jhassar id-Deciżjoni Nru 280/2004/KE (ĠU L 165, 18.6.2013, p.13).

PARTI 3
RAPPORT TAL-INVENTARJU INFORMATTIV

Ir-rapporti tal-inventarju informattivi għandhom jithejjew skont il-Linji Gwida għar-Rappurtar tal-EMEP u għandhom jiġu rrapportati billi jintuża l-mudell għar-rapporti tal-inventarju kif speċifikat fil-linji gwida. Ir-rapport tal-inventarju għandu jinkludi tal-anqas l-informazzjoni li ġejja:

- (a) deskrizzjonijiet, referenzi u sorsi ta' informazzjoni tal-metodoloġiji, suppożizzjonijiet, fatturi ta' emissjoni u data tal-attivitajiet speċifiċi, kif ukoll ir-raġunament għall-għażla tagħhom;
- (b) deskrizzjoni tal-kategoriji ewlenin nazzjonali tas-sorsi ta' emissjonijiet;
- (c) informazzjoni dwar incertezzi, garanzija tal-kwalità u verifika;
- (d) deskrizzjoni tal-arranġamenti istituzzjonali għat-tnejn tal-inventarju;
- (e) kalkoli mill-ġdid u titjib ippjanat;
- (f) jekk rilevanti, informazzjoni dwar l-użu tal-flessibbiltajiet previsti fl-Artikolu 5(1), **(2)**, **(3)** u (4);
- (g) jekk tkun rilevanti, informazzjoni dwar ir-raġunijiet għall-iżviljar mill-perkors ta' tnaqqis determinat skont l-Artikolu 4(2), kif ukoll il-miżuri ta' konverġenza mal-perkors;
- (h) sommarju eżekuttiv.

PARTI 4

AGĠUSTAMENT TAL-INVENTARJI NAZZJONALI TAL-EMISSJONIJIET

1. Stat Membru li jipproponi aġġustament tal-inventarju nazzjonali tal-emissjonijiet tiegħu skont l-Artikolu 5 (*I*) għandu jinkludi fil-proposta tiegħu lill-Kummissjoni tal-anqas id-dokumenti ta' sostenn li ġejjin:
 - (a) evidenza li l-impenn/impnjenji nazzjonali għat-tnaqqis tal-emissjonijiet konċernat(i) inqabeż/inqabżu;
 - (b) evidenza ta' kemm l-aġġustament tal-inventarju tal-emissjonijiet inaqqas l-iskorrimment u jikkontribwixxi għall-konformità mal-impenn/impnjenji nazzjonali għat-tnaqqis tal-emissjonijiet konċernat(i);
 - (c) stima ta' jekk u meta l-impenn/impnjenji nazzjonali għat-tnaqqis tal-emissjonijiet konċernat(i) mistenni(ja) li jinkiseb/jinkisbu abbażi tal-projezzjonijiet nazzjonali tal-emissjonijiet mingħajr l-aġġustament;
 - (d) evidenza li l-aġġustament hu konsistenti ma' wieħed jew diversi mit-tliet ċirkostanzi li ġejjin. Tista' ssir referenza, skont kif adatt, għal aġġustamenti preċedenti rilevanti:
 - (i) fil-każ ta' kategoriji godda ta' sorsi tal-emissjonijiet:
 - evidenza li l-kategorija l-ġdida tas-sors tal-emissjonijiet hija rikonoxxuta fil-letteratura xjentifika u/jew tal-Gwida tal-EMEP/EEA;

- evidenza li din il-kategorija tas-sors ma kinitx inkluża fl-inventarju storiku nazzjonali rilevanti tal-emissjonijiet fiż-żmien meta gie stabbilit l-impenn għat-tnaqqis tal-emissjonijiet;
 - evidenza li l-emissjonijiet minn kategorija ġdida ta' sors jikkontribwixxu sabiex Stat Membru ma jkunx kapaċi jissodisfa l-impjenji ta' tnaqqis tal-emissjonijiet, bl-appoġġ ta' deskrizzjoni dettaljata tal-metodologija, ta' data u tal-fatturi tal-emissjoni użati biex tintlahaq dik il-konklużjoni;
- (ii) fil-każ tal-fatturi tal-emissjonijiet sostanzjalment differenti użati għad-determinazzjoni tal-emissjonijiet minn kategoriji ta' sorsi speċifiċi:
- deskrizzjoni tal-fatturi tal-emissjonijiet oriġinali, inkluż deskrizzjoni dettaljata tal-bażi xjentifika li minnha gie derivat il-fattur tal-emissjonijiet;
 - evidenza li l-fatturi oriġinali tal-emissjonijiet intużaw biex jiġi ddeterminat it-tnaqqis tal-emissjonijiet fiż-żmien meta ġew stabbiliti;
 - deskrizzjoni tal-fatturi aġġornati tal-emissjonijiet, inkluża informazzjoni dettaljata dwar il-bażi xjentifika li minnha gie derivat il-fattur tal-emissjonijiet;
 - tqabbil tal-istimi tal-emissjonijiet magħmula bl-użu tal-fatturi oriġinali u daww aġġornati tal-emissjonijiet, li juru li l-bidla fil-fatturi tal-emissjonijiet tikkontribwixxi biex Stat Membru ma jkunx jista' jissodisfa l-impjenji tiegħu ta' tnaqqis;
 - ir-raġunament li ntuża biex gie deċiż jekk il-bidliet fil-fatturi tal-emissjonijiet humiex sostanzjali;

█

- (iii) fil-każ tal-metodoloġiji sostanzjalment differenti użati għad-determinazzjoni ta' emissjonijiet minn kategoriji ta' sorsi speċifiċi:
- deskrizzjoni tal-metodoloġija originali użata, inkluż informazzjoni dettaljata dwar il-bażi xjentifika li minnha ġie derivat il-fattur tal-emissjonijiet;
 - evidenza li l-metodoloġija originali intużat biex jiġi determinat it-tnaqqis tal-emissjonijiet fiż-żmien meta dan ġie stabbilit;
 - deskrizzjoni tal-metodoloġija aġġornata użata, inkluż deskrizzjoni dettaljata tal-bażi jew referenza xjentifika li minnha ġiet derivata;
 - tqabbil ta' stimi tal-emissjonijiet imwettqa bl-użu tal-metodoloġiji originali u dawk aġġornati li juru li l-bidla fil-metodoloġija tikkontribwixxi sabiex Stat Membru ma jkunx kapaċi jissodisfa l-impenn tiegħu għat-tnaqqis;
 - ir-raġunament biex jiġi deċiż jekk il-bidla fil-metodoloġija hix sinifikanti.
2. L-Istati Membri jistgħu jipprezentaw l-istess informazzjoni ta' sostenn għal proċeduri ta' aġġustament fuq il-bażi ta' prekundizzjonijiet simili, bil-kondizzjoni li kull Stat Membru jipprezenta l-informazzjoni speċifika meħtieġa għall-pajjiż individwali kif stabbilit fil-paragrafu 1.
3. L-Istati Membri għandhom jikkalkulaw mill-ġdid l-emissjonijiet aġġustati sabiex tiġi żgurata l-konsistenza, *sa fejn ikun possibbli*, tas-serje kronoloġika għal kull sena li għaliha jiġi(u) applikat(i) l-aġġustament/i.

ANNEX V

INDIKATURI FAKULTATTIVI GHALL-MONITORAĠĠ TAL-IMPATTI TAT-TNIĠĠIS TAL-ARJA MSEMMIJA FL-ARTIKOLU 9

- █
- (a) għall-ekosistemi tal-ilma ħelu: jiġi stabbilit kemm hi kbira l-ħsara bijoloġika, inklużi r-riċevituri sensittivi (mikrofiti, makrofiti u diġatomi), u telf tal-istokk tal-ħut jew telf ta' invertebrati:

l-indikatur ewlieni ta' kapaċità ta' newtralizzazzjoni tal-aċidu (ANC) u l-indikaturi ta' sostenn tal-aċidità (pH), is-sulfat (SO₄) maħlul, in-nitrat (NO₃) u l-karbonju organiku maħlul █ :

frekwenza ta' teħid ta' kampjuni : minn kull sena (fil-lagi fi żmien il-ħarifa) sa kull xahar (fix-xmajriet).

- (b) għall-ekosistemi terrestri: jiġu eżaminati l-aċidità tal-ħamrija, it-telf tan-nutrijenti fil-ħamrija, il-qagħda u l-bilanċ tan-nitroġenu kif ukoll it-telf tal-biodiversità:
- (i) l-indikatur ewlieni ta' aċidità tal-ħamrija: frazzjonijiet skambjabbli tal-katjoni ta' bażi (saturazzjoni ta' bażi) u aluminju skambjabbli fil-ħamrija:

frekwenza ta' teħid ta' kampjuni: kull 10 snin █ ;

– indikaturi ta' sostenn █ : pH, sulfat, nitrat, katjoni ta' bażi, konċentrazzjonijiet tal-aluminju f'soluzzjoni ta' ħamrija:

frekwenza ta' teħid ta' kampjuni: kull sena (fejn rilevanti);

- (ii) l-indikatur ewlieni ta' lissija tan-nitrati fil-ħamrija (NO_{3,leach}):

frekwenza ta' teħid ta' kampjuni: kull sena;

(iii) l-indikatur ewlieni ta' proporzjon tal-karbonju man-nitroġenu (C/N) u l-indikatur ta' sostenn ta' total ta' nitroġenu fil-ħamrija (N_{tot}):

frekwenza ta' teħid ta' kampjuni: kull għaxar snin;

(iv) l-indikatur ewlieni ta' bilanċ tan-nutrijenti fil-weraq (N/P, N/K, N/Mg):

frekwenza ta' teħid ta' kampjuni: kull erba' snin.

(c) għall-ekosistemi terrestri: tiġi eżaminata l-ħsara mill-ożonu għat-tekabbir u l-bijodiversità tal-veġetazzjoni:

(i) l-indikatur ewlieni ta' ħsara għat-tekabbir tal-veġetazzjoni u ħsara lill-weraq u l-indikatur ta' sostenn tal-fluss tal-karbonju (C_{flux}):

frekwenza ta' teħid ta' kampjuni: kull sena;

(ii) l-iskorriment tal-indikatur ewlieni tal-livelli kritiċi bbażati fuq il-fluss:

frekwenza ta' teħid ta' kampjuni: kull sena matul l-istaġun tat-tekabbir.

█

ANNEX VI

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

Id-Direttiva 2001/81/KE	Din id-Direttiva
Artikolu 1	Artikolu 1
Artikolu 2, l-ewwel subparagrafu, <i>u t-tieni subparagrafu, il-punti (c), (d) u (e)</i>	Artikolu 2
Artikolu 3, il-punt (e)	Artikolu 3, punt (1)
-	Artikolu 3, punti (2), (3), (4), (5), (8), (9), (12) u (13)
Artikolu 3, il-punt (i)	Artikolu 3, punt (6)
Artikolu 3, il-punt (k)	Artikolu 3, punt (7)
Artikolu 3, il-punt (h)	Artikolu 3, punt (10)
<i>Artikolu 3</i> , il-punt (g)	<i>Artikolu 3, punt (11)</i>
Artikolu 4	Artikolu 4(1) u (2)
Artikolu 2, it-tieni subparagrafu, <i>il-punti (a) u (b)</i>	Artikolu 4(3)
-	Artikolu 5
Artikolu 6(1) ■	Artikolu 6(1)
<i>Artikolu 6(2)</i>	Artikolu 6 (2), (5) sa (10)
Artikolu 6(3)	Artikolu 6(3) u (4)
-	<i>Artikolu 7</i>
Artikolu 7(1)	Artikolu 8 (1), l-ewwel subparagrafu
-	Artikolu 8 (1), it-tieni subparagrafu, (2) sa (4)
■	■
Artikolu 7(2)	Artikolu 8 (5)

Id-Direttiva 2001/81/KE	Din id-Direttiva
Artikolu 7(3)	Artikolu 8 (6)
Artikolu 7(4)	Artikolu 8 (7)
-	Artikolu 9
Artikolu 8(2)	Artikolu 10 (1)
Artikolu 8(1)	Artikolu 10 (2) ■
-	Artikolu 10 (3) u (4)
Artikolu 9 ■	Artikolu 11

Id-Direttiva 2001/81/KE	Din id-Direttiva
-	<i>Artikolu 12</i>
<i>Artikolu 10</i>	<i>Artikolu 13</i>
Artikolu 6(4)	Artikolu <i>14</i> (1)
Artikolu 7(3) u Artikolu 8(3)	Artikolu <i>14</i> (2) <i>u</i> (3)
█	█
█	█
Artikolu 11	Artikolu <i>15</i>
Artikolu 13(3)	Artikolu <i>16</i>
Artikolu 13(1) u (2)	Artikolu <i>17</i>
Artikolu 14	Artikolu <i>18</i>
-	Artikolu <i>19</i>
Artikolu 15	Artikolu <i>20</i>
-	Artikolu <i>21</i>
Artikolu 16	Artikolu <i>22</i>
Artikolu 17	Artikolu <i>23</i>
Artikolu 8(1) u Anness III	Anness I
Anness I	Anness II
-	Annessi III, V u VI
Anness III	Anness IV
